

Financieel Jaarbericht

Veiligheidsregio Haaglanden

2019

'Verbindend vakmanschap in veiligheid en zorg'

Inhoud

1. Algemeen.....	2
1.1 Inleiding	2
1.2 Leiding en bestuur	3
1.3 Resultaten	5
2. Paragrafen	6
2.1 Gemeentelijke bijdrage	6
2.2 Weerstandsvermogen (weerstandscapaciteit en risico's)	6
2.3 Bestemmingsvoorstel gerealiseerd resultaat.....	12
2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	13
2.5 Financiering	13
2.6 Bedrijfsvoering	13
2.6.1 Rechtmatigheid	13
2.6.2 Personeel	14
2.6.3 Informatiemanagement en automatisering	15
2.6.4 Investerings	15
2.7 Klachten	16
2.8 Verbonden partijen.....	16
Jaarrekening	17
3. Balans	18
4. Overzicht van baten en lasten	19
5. Waarderingsgrondslagen	20
6. Toelichting op de balans.....	22
7. Toelichting op het overzicht van baten en lasten	30
Product 120.1 Brandweezorg	30
Product 120.2 Crisisbeheersing.....	33
Product 120.3 Meldkamer Brandweer (MKB).....	35
Product 711.01 Geneeskundige Meldkamer (GnKM)	37
Product 120.4 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR).....	39
Product 120.5 Gemeentelijke crisisbeheersing	41
Product 120.6 Overhead.....	43
8. SiSa verantwoording 2019.....	44
9. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)	45
10. Ondertekening van de jaarrekening.....	47
11. Controleverklaring accountant	48
Bijlagen	52
Bijlage 1. Kostenverdeelstaat op basis van kostensoorten	53
Bijlage 2. Kostenverdeelstaat op basis van taakvelden	54
Bijlage 3. Inkomensoverdrachten	55
Bijlage 4. Treasury	56
Bijlage 5. Investeringsplan	57
Bijlage 6. Kosten overgangsregeling FLO	58
Bijlage 7. Overzicht gebruikte afkortingen	59

1. Algemeen

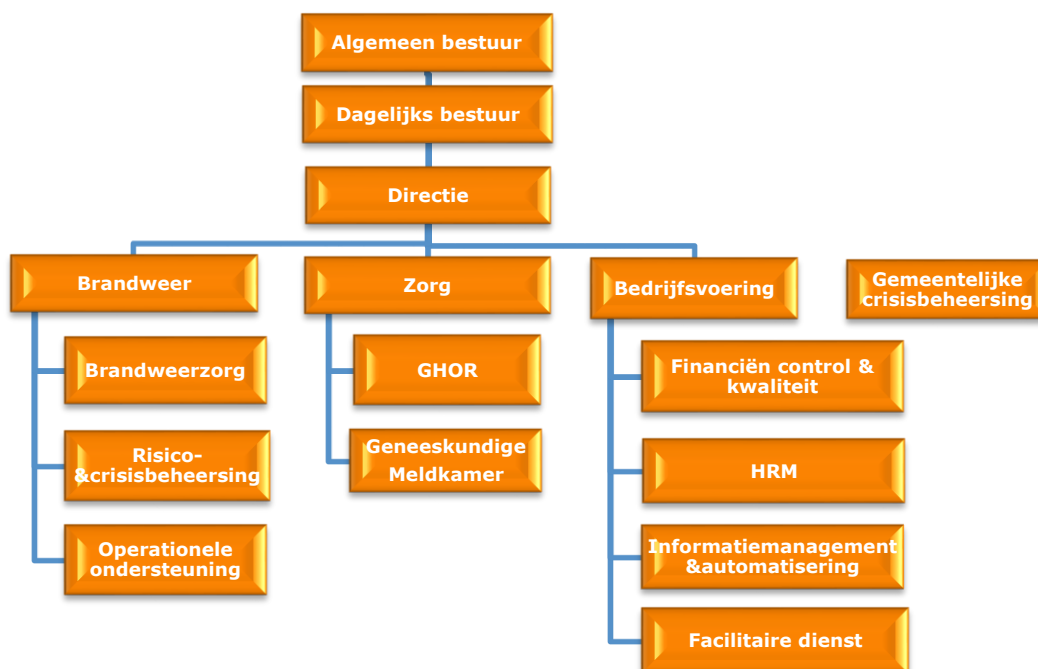
1.1 Inleiding

Veiligheidsregio Haaglanden

Dit is het financieel jaarbericht over het jaar 2019 van de Veiligheidsregio Haaglanden gevestigd aan de Dedemsvaartweg 1 te Den Haag. De VRH is een regionaal samenwerkingsverband van de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

De Gemeenschappelijk Regeling Veiligheidsregio Haaglanden is hét orgaan voor fysieke veiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio Haaglanden. Deze organisatie omvat brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en de gemeenschappelijke meldkamer. Alle activiteiten richten zich op het vergroten van veiligheid van de Haaglandse bevolking en de bezoekers van de regio.

Het organogram van de veiligheidsregio ziet er als volgt uit:

Verbindend Vakmanschap in Veiligheid en Zorg

Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) staat 24 uur per dag, 7 dagen in de week klaar voor veiligheid en zorg in de regio. Zij bundelt hiervoor de krachten van verschillende partners om samen goed voorbereid te zijn op dagelijkse, maar ook op grootschalige incidenten en deze slagvaardig te bestrijden. Daarbij treedt de VRH op als regisseur bij het organiseren en uitvoeren van de hulpverlening.

Doelstelling

De doelstelling van de veiligheidsregio is verwoord in artikel 3 van de Gemeenschappelijke Regeling (2016).

De VRH behartigt de belangen van de gemeenten ten aanzien van de overgedragen taken op de volgende terreinen:

- a. brandweezorg;
- b. geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- c. rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- d. het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

Het doel van de Veiligheidsregio Haaglanden is de bestuurlijke en operationele slagkracht en daarbij de kwaliteit van de hulpverlening te verbeteren. De Veiligheidsregio Haaglanden bestaat uit:

1. Brandweer Haaglanden (en meldkamer);
2. Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (GHOR);
3. Geneeskundige Meldkamer (GnkM).

Financieel jaarbericht

Dit jaarverslag vormt met de jaarrekening het financieel jaarbericht van de Veiligheidsregio Haaglanden. De inhoudelijke verantwoording over en toelichting op het uitgevoerde beleid staan in het jaarverslag. Dit jaarbericht bestaat uit een algemeen deel, de balans en het overzicht van baten en lasten, de toelichtingen en tot slot een aantal bijlagen. Primair wordt het financiële resultaat van de VRH verantwoord en toegelicht in de jaarrekening. Voor de evaluatie van de realisatie van de doelstellingen op productniveau wordt verwezen naar paragraaf 5.3.

1.2 Leiding en bestuur

Directie Veiligheidsregio Haaglanden

De commandant brandweer/algemeen directeur Esther Lieben en de directeur publieke gezondheid, Annette de Boer vormen de directie van de Veiligheidsregio Haaglanden. Esther Lieben heeft de dagelijkse leiding over de regionale brandweer en de afdelingen van bedrijfsvoering, Annette de Boer geeft leiding aan de GHOR en de GnkM.

Algemeen Bestuur van negen burgemeesters

Het Algemeen Bestuur bepaalt de hoofdlijnen van het regionale veiligheidsbeleid en stelt de daaruit voortvloeiende beleidsplannen vast. Verder neemt het Algemeen Bestuur besluiten over onderwerpen als de begroting, de jaarrekening en het beheer van de organisatie. Het Algemeen Bestuur van de VRH bestaat uit de negen burgemeesters van de regio:

mw. P.C. Krikke, dhr. J.W. Remkes,	burgemeester Den Haag (voorzitter) tot 7 oktober 2019 met ingang van 12 oktober 2019 waarnemend burgemeester Den Haag (m.i.v. 11 december 2019 plv. voorzitter)
dhr. C.B. Aptroot,	burgemeester Zoetermeer (plv. voorzitter van 7 oktober 2019 tot 11 december 2019)
dhr. M.J. Bezuijen,	burgemeester Rijswijk, (portefeuille rampenbestrijding & crisisbeheersing en tot 10 april 2019 waarnemend portefeuille Brandweer)
mw. F. Ravesteyn,	burgemeester Pijnacker-Nootdorp (portefeuille acute zorg en portefeuille GHOR)
dhr. J.F. Koen, dhr. L.A. de Lange,	burgemeester Wassenaar (waarnemend) tot 18 juli 2019 met ingang van 18 juli burgemeester Wassenaar (met ingang van 16 oktober 2019, portefeuille personeel)
dhr. A.J. Rodenburg,	burgemeester Midden-Delfland (portefeuille financiën en waarnemend portefeuille personeel tot 16 oktober 2019)
dhr. K. Tigelaar,	burgemeester Leidschendam-Voorburg (portefeuille gemeenten/Oranje Kolom en de portefeuille informatievoorziening en meldkamer)
dhr. B.R. Arends,	burgemeester Westland (met ingang van 10 april 2019 portefeuille Brandweer)
mw. J.M. van Bijsterveldt,	burgemeester Delft (portefeuille vitale infrastructuur inclusief waterpartijen)

Tot 7 oktober 2019 is het voorzitterschap van de VRH ingevuld door burgemeester Krikke. Na deze datum is het voorzitterschap waargenomen door burgemeester Aptroot als plaatsvervangend voorzitter. Met ingang van 11 december 2019 is burgemeester Remkes door het algemeen bestuur van de VRH aangewezen als plaatsvervangend voorzitter.

Het nemen van besluiten door het Algemeen Bestuur vindt plaats op basis van een gewogen stemverdeling*1 te weten:

- a. gemeenten < 30.000 inwoners : 1 stem;
- b. gemeenten ≥ 30.000 tot 90.000 inwoners : 2 stemmen;
- c. gemeenten ≥ 90.000 tot 150.000 inwoners : 3 stemmen;
- d. gemeenten ≥ 150.000 tot 300.000 inwoners : 4 stemmen;
- e. gemeenten ≥ 300.000 inwoners : 5 stemmen.

Voor de vaststelling van het aantal inwoners van de betrokken gemeente(n) wordt uitgegaan van de per 1 januari van het voorafgaande jaar door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers.

*1 Gemeenschappelijke Regeling VRH; artikel 8.

Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door burgemeester mw. P.C. Krikke (voorzitter tot 7 oktober 2019), dhr. J.W. Remkes (plv. voorzitter vanaf 11 december 2019), dhr. C.B. Aptroot (plv. voorzitter vanaf 7 oktober 2019 tot 11 december 2019), dhr. A.J. Rodenburg (portefeuille financiën en tot 16 oktober 2019 waarnemend voor de portefeuille personeel) en dhr. L.A. de Lange (met ingang van 16 oktober 2019 portefeuille personeel).

1.3 Resultaten

Het gerealiseerde resultaat over het jaar 2019 bedraagt **voordelig € 3,8 mln.**

Het behaalde resultaat ligt in de lijn met de in de bestuurlijke marap 2019 gerapporteerde verwachting en is hoger dan het resultaat 2018 (€ 1.351.000).

Het voordelige resultaat 2019 is op hoofdlijnen samengesteld uit de volgende posten:

Voordeel gezamenlijke beheerskosten meldkamers **voordelig € 1,2 mln.**

Via de bestuurlijke stuurgroep van de meldkamer(s) Haaglanden en Hollands-Midden is besloten het voordeel van de samenvoeging te verdelen ten gunste van Haaglanden. Met ingang van 1 januari a.s. worden de meldkamers overgedragen naar de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS).

Voordeel vacatureruimte **voordelig € 1,5 mln.**

De formatie van Veiligheidsregio Haaglanden bestaat in 2019 uit 880 fte en ca. 280 vrijwilligers. De gemiddelde bezetting is 863 fte. De vacatureruimte in combinatie met detacheringsoptbrengsten heeft een voordelig financieel effect op het resultaat. Eind 2019 is de bezetting 876 fte en zijn er 319 vrijwilligers. De vacatures zijn derhalve nagenoeg ingevuld.

Voordeel gemeentelijke crisisbeheersing **voordelig € 0,2 mln.**

Gemeentelijke crisisbeheersing heeft in 2019 vacatureruimte gehad zowel in de eigen bezetting als in de piketpool.

Incidentele verkoop vervangen voertuigen **voordelig € 0,2 mln.**

De verkoop van afgeschreven voertuigen leverde een incidenteel resultaat op van € 0,2 mln.

Bijdrage RAV, latere uitbreiding capaciteit GnKM **voordelig € 0,2 mln.**

De GnKM heeft een hogere bijdrage ontvangen van de RAV voor extra centralisten. Deze uitbreiding is in de loop van 2019 gerealiseerd.

Overig **voordelig € 0,3 mln.**

Per saldo is nog sprake van diverse kleine voor- en nadelige verschillen. In totaal een voordelig saldo van € 0,3 mln.

Onvoorzien niet nodig **voordelig € 0,2 mln.**

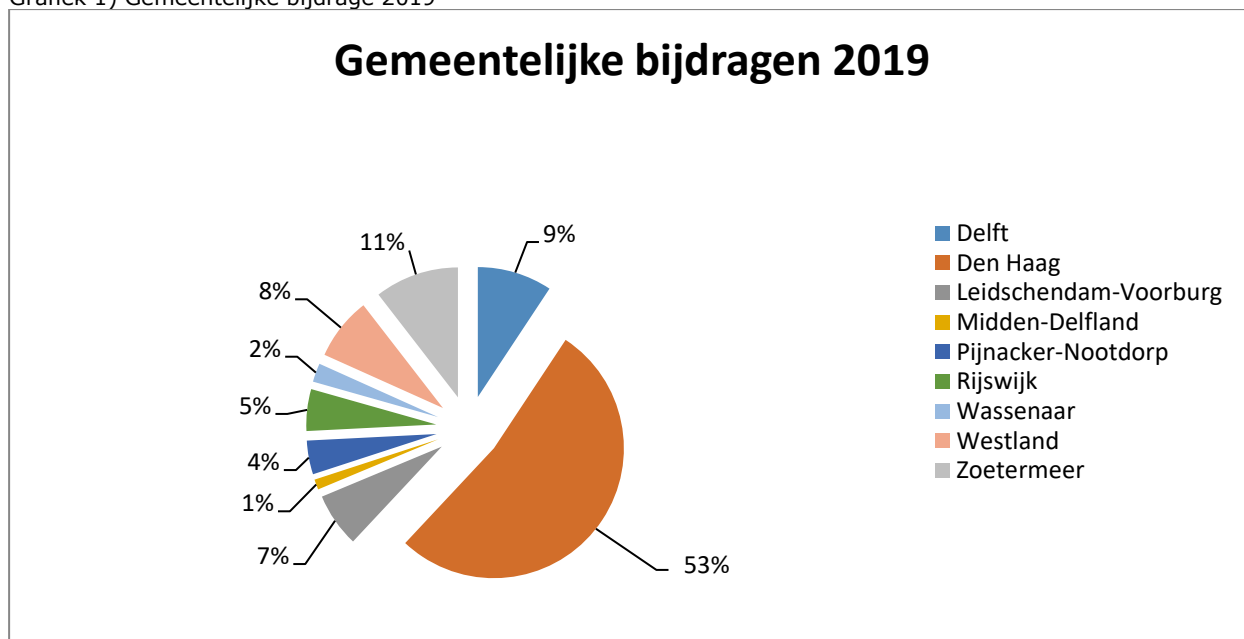
In de gemeentelijke bijdrage is een bedrag van € 0,15 per inwoner, ofwel € 174.000 opgenomen voor onvoorzien uitgaven. Het AB heeft niet besloten deze post aan te wenden.

2. Paragrafen

2.1 Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage 2019 was begroot op € 85.880.000. In deze bijdrage is o.a. een post onvoorzien opgenomen van € 0,15 per inwoner. Omdat het AB niet besloten heeft deze bijdrage in 2019 aan te wenden, is deze derhalve niet gefactureerd. De werkelijke bijdrage 2019 is vastgesteld op € 84.508.000. Het verschil wordt veroorzaakt door de nacalculatie van de overgangsregeling FLO. De bijdrage per gemeente over het jaar 2019 ziet er grafisch als volgt uit.

Grafiek 1) Gemeentelijke bijdrage 2019

2.2 Weerstandsvermogen (weerstandscapaciteit en risico's)

Algemeen

In deze paragraaf wordt ingegaan op potentiële risico's en de vertaling van deze risico's tot een acceptabel weerstandsvermogen. Risicomanagement is het bewust worden, identificeren, kwantificeren en beheersen van relevante risico's. De risico's worden twee keer per jaar geïnventariseerd en geactualiseerd. Vervolgens wordt bepaald of het hier afgedekte, of niet afgedekte risico's betreft. Voor de niet afgedekte risico's dient een weerstandscapaciteit te worden aangehouden.

Weerstandscapaciteit

Op basis van risico-identificatie en de risicomatrix is de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Uitgangspunt hierbij is de statische benadering die ervan uitgaat dat de risico's zich niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang voor zullen doen. De weerstandscapaciteit binnen de VRH bestaat uit de algemene reserve. Deze reserve dient ter dekking van geïdentificeerde risico's van materiële aard. Risico's met een beperkt financieel beslag worden gedekt uit de lopende exploitatie en de post onvoorzien. De toevoeging van een voordelig resultaat aan de algemene reserve is regel tot de algemene reserve het maximum heeft bereikt van 1% van de begrotingsomzet. De hoogte van de algemene reserve is besloten door het Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening 2018. De post onvoorzien, groot € 174.000, is gebaseerd op € 0,15 per inwoner. Daarnaast wordt de weerstandscapaciteit gevormd door de deelnemende gemeenten die garant staan voor de GR VRH.

Tabel 1) Overzicht samenstelling weerstandscapaciteit

Reserves	2019
Algemene reserve	1.406
Weerstandscapaciteit	1.406

De berekening van de benodigde weerstandscapaciteit wordt weergegeven in onderstaande tabel. De genoemde risico's worden toegelicht in de volgende paragraaf.

Tabel 2) Berekening benodigde weerstandscapaciteit

Risico's versus weerstandscapaciteit	2019
<i>Incidentele risico's</i>	
2 ^e loopbaan beleid	110
Wet normering rechtspositie ambtenaren (WNRA)	461
<i>Structurele risico's</i>	
Niet verzekerbare risico's	173
Ontwikkelingen vrije instroom vrijwilligers	289
Aansprakelijkheid dienstverlening	193
Cybercriminaliteit	121
Gemiddeld werkgeversrisico WGA/WW	110
Totale geïdentificeerde niet afgedekte risico's	1.457
Gewenste weerstandscapaciteit	1.457
Beschikbare weerstandscapaciteit	1.406

Risico's

De VRH onderkent een aantal niet afgedekte risico's. Hieronder is aangegeven welke risico's de VRH onderkent en in hoeverre, indien dit risico zich voordoet, een beroep wordt gedaan op de weerstandscapaciteit. Ten opzichte van de jaarrekening 2018 is er één risico vervallen, één aangepast en één nieuw risico toegevoegd.

Het risico MVO- verduurzamen vastgoed is vervallen. De uit onderzoek geïnventariseerde verduurzamingsinvesteringen zijn in hoogte te overzien. Ze zullen zoveel mogelijk worden gecombineerd met vervangingsinvesteringen of gepland groot onderhoud. De meerkosten worden ten dele gecompenseerd door het positieve effect op het energieverbruik.

In deze jaarrekening is de definitie van de categorie "schade als gevolg van terrorisme gevolg bestrijding" aangepast door deze breder te trekken. Deze categorie staat in het vervolg bekend als "niet verzekerbare risico's". Aan de ene kant zijn er risico's die verzekeraars niet mogen verzekeren, zoals het voornoemde molest, en aan de andere kant groeit het aantal risico's waarvan steeds minder verzekeraars bereid zijn om deze te verzekeren. Deze laatste groep wordt door aanpassing van de definitie nu ook meegenomen.

Tot slot is nieuw toegevoegd, in lijn met inschatting van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC), het risico voorkomende uit cyberaanvallen. Dit risico wordt door het NCSC als reëel ingeschat. Deze inschatting wordt onderstreept door de recentelijke 'ransomware' aanvallen bij Universiteit Maastricht en Universiteit van Antwerpen.

Incidentele risico's

2e Loopbaanbeleid

Per 1 januari 2006 is de FLO afgeschaft en vervangen door verplicht loopbaanbeleid voor personeel in bezwarende functies. Essentie van het loopbaanbeleid is dat medewerkers twintig jaar werkzaam zijn in een bezwarende functie en daarna overstappen naar een andere functie. Om dit mogelijk te maken investeren medewerker en werkgever in een passende beroepsopleiding. Indien de cao-afspraken in overleg met de vakbonden tussentijds niet worden aangepast, zal met ingang van 2021 sprake zijn van aanzienlijke meerkosten. In de tussenliggende periode kan de uitkomst van het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) aangeven dat het voor een brandweermedewerker verstandig is eerder naar een niet-bezwarende functie door te stromen. Tot nu toe is gebleken dat het percentage uitval door de PPMO beperkt is. Het risico is berekend op € 110.000.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

De Wnra regelt ingaande 2020 dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde status krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. In dit kader komen bijvoorbeeld arbeidsovereenkomsten in de plaats van de huidige eenzijdige aanstellingen en zullen er cao's moeten worden afgesloten in plaats van eenzijdig vastgestelde rechtspositieregelingen.

Binnen de brandweer wordt gewerkt met zowel beroepsmedewerkers als vrijwilligers. Vrijwilligers hebben momenteel een ambtelijke aanstelling, maar onderscheiden zich van andere ambtenaren doordat zij zijn uitgezonderd van veel wettelijke en rechtspositionele bepalingen. De Wnra kan leiden tot het (gedeeltelijk of volledig) einde van het huidige systeem van brandweervrijwilligers en een kostenstijging van 30% tot 50%. Voor de VRH met 280 vrijwilligers zou dit circa € 600.000 per jaar bedragen. De veiligheidsregio's hebben uitstel verkregen voor invoering van de Wnra om een oplossing te zoeken voor het knelpunt. Inmiddels hebben in opdracht van de Brandweerkamer van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van JenV onderzoeken plaatsgevonden die zich richten op Europese en internationaal-rechtelijke regels in relatie tot de huidige rechtspositie van de brandweervrijwilliger. Uit de onderzoeken blijkt dat, om een onderscheid in rechtspositie tussen vrijwilligers en beroepsbrandweermensen te handhaven, er ook onderscheid dient te zijn in aard van het werk, opleiding en arbeidsomstandigheden. De Minister van JenV doet samen met het Veiligheidsberaad vervolgonderzoek naar de mogelijkheden voor herinrichting van de brandweezorg in Nederland waardoor het rechtspositionele onderscheid tussen beroepsbrandweermensen en vrijwilligers gehandhaafd kan blijven. In de loop van 2020 wordt over dit vervolgonderzoek een standpunt verwacht. Het berekende risico komt onveranderd uit op € 461.000.

Structurele risico's

Niet verzekerbare risico's

Verzekeraars zijn steeds minder bereid om bepaalde risico's te verzekeren. Zo zijn verzekeraars bijvoorbeeld gestopt met het aanbieden van de verzekering ter dekking van de predispositie voor brandweervrijwilligers. Predispositie is het risico dat een medewerker onder diensttijd letsel oploopt of overlijdt, zonder dat aangetoond kan worden dat dit veroorzaakt wordt door een dienstongeval. Ook is groot molest bijvoorbeeld voortkomend uit terrorismegevolgbestrijding niet verzekerbaar in Nederland. In geval van schade (uitval van materieel en nazorg nabestaanden en personeel) kan een beroep worden gedaan op de Nederlandse Herverzekering maatschappij voor Terrorisemeschade (NHT). Buiten dit heeft de veiligheidsregio een financiële buffer nodig om, indien er claims volgen die niet gedekt zijn door een verzekering, deze uit haar eigen middelen te kunnen dragen. In 2020 zal er een aanbesteding van de verzekeringsportefeuille plaatsvinden waarmee duidelijker wordt wat

verzekeraars niet meer wensen te verzekeren. De VRH houdt rekening met een financieel restrisico. Het risico is berekend op € 173.000.

Ontwikkelingen vrije instroom vrijwilligers

De VRH hecht er aan de brandweezorg in Haaglanden te blijven verzorgen door een beroepsbezetting in combinatie met vrije-instroomvrijwilligers. De beschikbaarheid van de vrijwilligers in de dag-situatie wordt een steeds grotere uitdaging. Om de paraatheid te kunnen blijven garanderen wordt het verloop van de vrijwilligers permanent gemonitord en daar waar mogelijk beïnvloed. Naast wervingscampagnes wordt ook het bedrijfsleven actief benaderd. Zij kunnen medewerkers stimuleren toe te treden tot de brandweer om zodoende de beschikbaarheid te vergroten. Daarnaast zijn vier posten opgeleid om te werken met variabele voertuigbezetting en wordt dagdienstpersoneel opgeleid als brandweervrijwilliger om overdag vanuit de Westlandse kazernes in de voertuigbezetting te kunnen voorzien. Dit vergroot onze flexibiliteit. Gezien de landelijke terugloop in aantallen vrijwilligers onderkent de VRH dat ondanks de inspanningen de werving niet volledig kan slagen. Het risico is berekend op € 289.000.

Aansprakelijkheid dienstverlening

De dienstverlening van de VRH is vastgelegd in procedures. Zo zijn kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening geborgd. Mocht de kwaliteit van de dienstverlening onverhoopt tekort schieten, dan is dit risico deels afgedekt via een WA verzekering. De ervaring leert dat er sprake is van een restrisico (juridische kosten etc.). In het geval van een griep пандemie is de kwantiteit een risico. In dat geval wordt enerzijds de zorgvraag groter, anderzijds valt veel personeel wegens ziekte uit. Het risico is deels afgedekt door het Draaiboek Griep пандemie en Afschaalmodel Brandweer. Het restrisico wordt geraamd op € 193.000.

Cyberdreiging/digitale dreiging

De kans op een cyberaanval op een overheidsinstantie wordt door het NCSC (Nationaal Cyber Security Centrum) in Nederland als reëel ingeschat. De VRH bereidt zich voor door middel van het maken van afspraken over informatiebeveiliging met haar leveranciers en ketenpartners. Het risico van een aanval is nooit volledig te voorkomen. De VRH houdt rekening met een financieel restrisico, welk mogelijk moet worden ingezet om de schade van aanvallen te repareren. Dit risico legt een beslag op het weerstandsvermogen van € 121.000.

Gemiddeld werkgeversrisico WGA/WW

Voor de gevolgen van arbeidsongeschiktheid van medewerkers, het werkgeversrisico WGA (Wet Gedeeltelijke Arbeidsongeschiktheid), is de VRH eigen risico drager. Dit is financieel voordeliger dan het volledig te verzekeren. Met ingang van 2017 is de regelgeving gewijzigd en omvat het eigen risicodragerschap ook de WGA-flex en de ZW. Ook voor de gevolgen van de werkloosheidswet is de VRH verplicht eigen risico drager, dit betreft zowel tijdelijke als vaste medewerkers. In de budgetten is hier rekening mee gehouden. Echter deze keuze brengt wel een restrisico met zich mee. Het totale beslag op het weerstandsvermogen is berekend op € 110.000.

Overgangsregeling FLO

Begin 2018 is het akkoord "Reparatie FLO-overgangsrecht Brandweerpersoneel" door werkgevers en werknemers definitief ondertekend. Een nadere uitwerking van het akkoord betrof nog een tweetal zaken: "loopbaanbeleid voor de ambtenaar met minder dan 20 dienstjaren op 1 januari 2006" en "verrekening van de door de werkgever opgebouwde levensloop tegoeden". Het akkoord is in het voorjaar van 2019 definitief afgerond. Samenvattend heeft de uitwerking een licht dalend effect gehad op de totale kosten. Wel zullen kosten in eerdere jaarschijven worden gemaakt dan waar in een voorgaande meerjarenraming mee is gerekend. Een geactualiseerde raming is in december 2019 naar de gemeenten verzonden. De deelnemende gemeenten dragen individueel zorg voor een

voorziening voor deze kosten en zijn separaat geïnformeerd over de indicatieve financiële effecten. In die zin is er voor de VRH geen sprake van een financieel risico.

Gebeurtenissen na balansdatum

Nederland is maart 2020 getroffen door het Corona virus. De impact op het openbare leven is aanzienlijk. Voor de VRH zijn de continuïteitsplannen in werking getreden. De financiële effecten zijn vooralsnog te overzien. Voor de inkomsten is de VRH vooral afhankelijk van gemeenten en het Rijk. Extra uitgaven vanwege de Corona crisis zullen deels worden gecompenseerd door minder uitgaven vanwege uit te stellen projecten. De VRH beschikt momenteel over voldoende weerstandscapaciteit.

Weerstandsvermogen

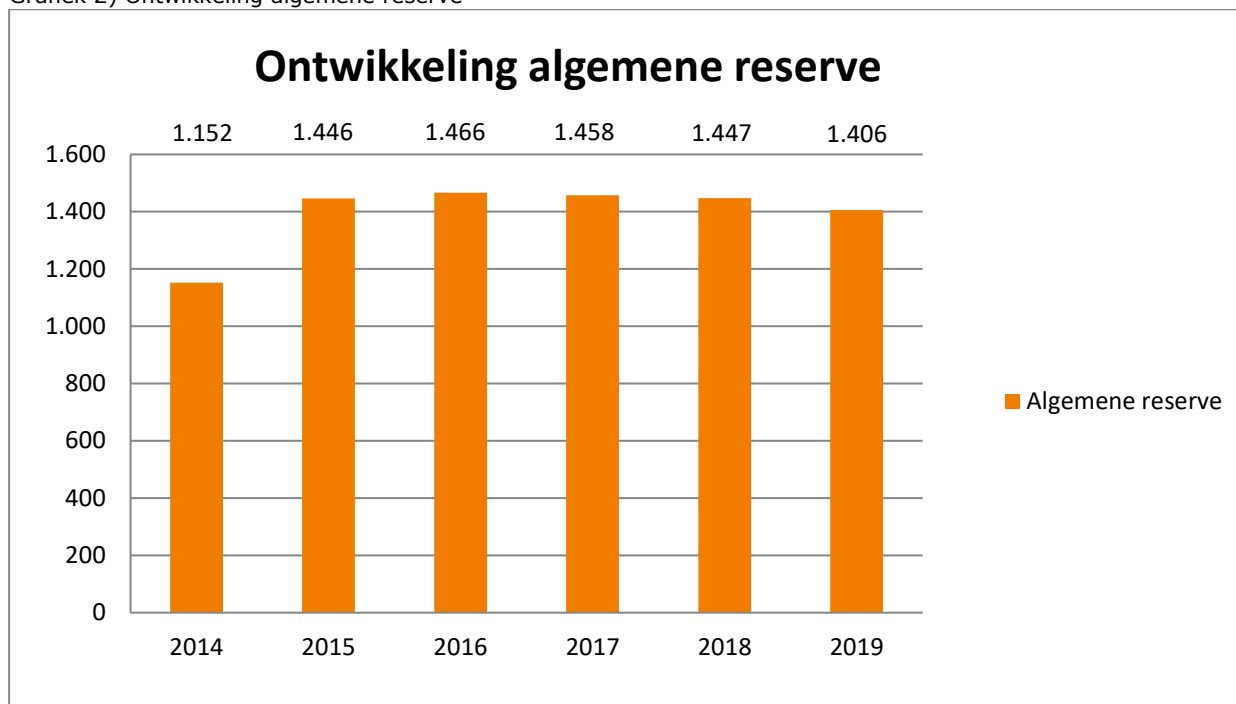
Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle gekwantificeerde risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn. Deze ratio bedraagt nu 0,96 (1.406/1.457). De ratio is lager dan 1,00 (= precies voldoende) en dit betekent dat het weerstandsvermogen matig is. Voorgesteld wordt om € 51.000 toe te voegen vanuit het resultaat 2019 zodat het weerstandsvermogen voldoende is. Volledigheidshalve de toevoeging dat als risico's zich onverhoopt en tegelijkertijd voordoen en in de maximale omvang, die de gewenste weerstandscapaciteit te boven gaan.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{1.406 + 51 \text{ (voorstel verhoging)}}{1.457} = 1,00$$

Tabel 3) Ratio weerstandsvermogen (x) betekenis

Betekenis	Ratio weerstandsvermogen
Uitstekend	> 2,0
Ruim voldoende	1,4 < x < 2,0
Voldoende	1,0 < x < 1,4
Matig	0,8 < x < 1,0
Onvoldoende	0,6 < x < 0,8
Ruim onvoldoende	< 0,6

Grafiek 2) Ontwikkeling algemene reserve

Ingaande 2012 is de algemene reserve afgestemd na bestuurlijke besluitvorming op de geïdentificeerde risico's en daarmee was de ratio weerstandsvermogen exact 'voldoende'.

Tabel 4) Kengetallen

Kengetallen	2019	2018
Netto schuldquote	106,8	107,8
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	106,8	107,8
Solvabiliteitsratio	7,3	5,6
Structurele exploitatieruimte	3,8	1,4

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRH ten opzichte van de baten. De VRH heeft voor € 69 mln. materiele vaste activa op de balans staan. Hiervan betreft ca. 78% gebouwen (kazernes). Daarnaast heeft de VRH ruim € 43 mln. vooruitgefactureerde gemeentelijke bedragen op de balans staan. Deze posten leiden ertoe dat de schuldquote hoog is.

Het solvabiliteitsratio geeft aan in hoeverre de VRH aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De veiligheidsregio zelf heeft een beperkt eigen vermogen, omdat gemeenten garant staan voor eventuele risico's (zie eerder paragraaf 2.2). Als gevolg hiervan is een ratio van < 10% aanvaardbaar.

De structurele exploitatieruimte geeft aan in hoeverre de VRH tegenvallers kan opvangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. De flexibiliteit is beperkt. De ruimte 2019 is van incidentele aard.

2.3 Bestemmingsvoorstel gerealiseerd resultaat

Het te bestemmen resultaat van de rekening bedraagt € **3.835.000**

Het AB zal bij het vaststellen van de jaarrekening een besluit nemen over de bestemming. Het voorstel is:

- een bedrag van € **1.870.000** terug te betalen aan de in de GR deelnemende gemeenten.
- een bedrag van € **1.500.000** toe voegen aan de te vormen bestemmingsreserve affinanciering operationele officieren brandweer conform AB besluit 29 januari 2020.
- een bedrag van € **51.000** toe voegen aan de algemene reserve om het weerstandsvermogen op voldoende te brengen.
- een bedrag van € **240.000** toe te voegen aan de bestemmingsreserve Gemeentelijke Crisisbeheersing.
- de post onvoorzien van € **174.000** niet in rekening te brengen bij de in de GR deelnemende gemeenten. Gelet op het resultaat 2019 is de post onvoorzien niet benodigd.

2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Panden

De VRH heeft een 24-tal panden in gebruik. De kazernes/kantoorpanden in Den Haag (6), Delft (1), Rijswijk (1), Leidschendam-Voorburg (1), Pijnacker-Nootdorp (1), Wassenaar (1) en Zoetermeer Oosterheem (1) zijn in eigendom van de VRH. De overige panden in Midden-Delfland (3), Westland (7), de Yp (1) en Zoetermeer Stadshart (1) worden gehuurd. De conditiemeting van de panden is verwerkt in het meerjaren-onderhoudsplan. Het plan voorziet in een overzicht van onderhoudsactiviteiten voor de jaren 2017-2025.

Het uitvoeren van de activiteiten van het onderhoudsplan garanderen dat de panden op het onderhoudsniveau 3 blijven. Dat betekent dat de staat van onderhoud het niveau voldoende heeft.

De fluctuatie in de uitgaven wordt opgevangen via de voorziening groot onderhoud. Hierbij is gedacht aan lange termijn functionaliteit, veiligheid, maar ook aan duurzaamheid en reductie van energieverbruik. Bij het gunnen van langjarige onderhoudscontracten voor installatieonderhoud is energiebesparing en duurzaamheid een speerpunt.

Overige kapitaalgoederen

De VRH heeft ook voor het voertuigenbestand en de repressieve middelen een meerjarig investerings- en onderhoudsplan vastgesteld. De planning omvat ook de verplichte keuringen en certificeringen van het operationeel materiaal. Het onderhoudswerk aan de voertuigen en het repressieve materiaal wordt grotendeels in eigen beheer gedaan.

2.5 Financiering

Voor de financiering maakt de VRH zoveel mogelijk gebruik van eigen middelen. Voor de financiering van de materiële vaste activa heeft de VRH leningen afgesloten bij de BNG. De rentepercentages van de afgesloten leningen liggen tussen de 0,0% en de 4,9%. De lening portefeuille bedraagt eind 2019 € 51,6 en de rentelast € 2,1 mln. (inclusief € 0,4 mln. rente in verband met herfinanciering). De VRH blijft met de afgesloten leningen binnen de renterisiconorm.

2.6 Bedrijfsvoering

2.6.1 Rechtmatigheid

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van 7 december 2017 het controleprotocol rechtmatigheid 2017 vastgesteld. Hiermee heeft het Algemeen Bestuur ten behoeve van de interne en externe toetsing aanwijzingen gegeven over de reikwijdte, de normstellingen en de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Noemenswaardig is de in de rechtmatigheid-toets betrokken Financiële Verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur in april 2011 en de Controleverordening ex artikel 213 van de Gemeentewet, zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 25 mei 2005. De VRH heeft het controleprotocol rechtmatigheid 2017 nader geoperationaliseerd in het intern controleplan. De accountant heeft bij haar externe toetsing gebruik gemaakt van de interne controlebevindingen.

In de jaarrekeningcontrole over 2018 is er door de accountant een onrechtmatigheid geconstateerd bij vier opdrachten die voor een Europese aanbesteding in aanmerking kwamen. In al deze gevallen was dit reeds intern gesignaleerd en zijn in 2019 de nodige maatregelen getroffen.

De VRH heeft in 2019 vijf Europese aanbestedingen afgerond en twee opgestart. Ook zijn zeven meervoudig onderhandse aanbestedingen afgerond en drie opgestart.

2.6.2 Personeel

De formatie van Veiligheidsregio Haaglanden bestaat in 2019 uit afgerond 880 fte waarvan er eind 2019 er 876 fte bezet waren. Eind 2019 waren er circa 319 aan vrijwilligers.

Tabel 5) Formatie - Bezetting

Product	2018		2019	
	Formatie	Bezetting 31-12	Formatie	Bezetting 31-12
Brandweezorg	683	674	685	685
Crisisbeheersing	11	11	10	9
Meldkamer	57	54	59	59
GHOR	14	16	16	20
Bedrijfsvoering	110	100	110	103
Subtotaal (fte)	875	855	880	876
Vrijwilligers (mdw)	280	309	280	319
Totaal	1.155	1.164	1.160	1.195

Evenals in 2018 is in 2019 het aantal openstaande vacatures één van de belangrijkste oorzaken van het voordelige resultaat van de VRH. De gemiddelde bezetting over 2019 is 863 fte waardoor sprake is van 17 vacatures. Samen met detacheringsofbrengsten is dit de oorzaak van het positief resultaat.

Van de reguliere functies groeide het aantal bezette posities in 2019 per saldo met 21 fte. Dit was enerzijds het gevolg van een instroom van rond de 45 fte terwijl er aan de andere kant ruim 24 fte uitstroonden. De bezetting is eind 2019 gestegen naar 876 fte en derhalve is het nagenoeg gelukt om de vacatures volledig in te vullen.

Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio heeft in 2019 de regeling generatiepact voor onbepaalde tijd verlengd. Daarbij is aangetekend dat landelijke ontwikkelingen in wetgeving of CAO tot gevolg kunnen hebben dat de regeling wordt aangepast. De regeling werkt goed. Oudere medewerkers van de Veiligheidsregio kunnen langer gezond aan het werk blijven. Onderzoek heeft uitgewezen dat de kosten de komende jaren beheersbaar zijn. De leeftijdsgrens voor deelname blijft gehandhaafd op 62 jaar. De door deelname aan het generatiepact beschikbaar komende ruimte wordt ingezet voor herbezetting.

De Wnra treedt op 1 januari 2020 in werking voor de medewerkers die vallen onder de CAO Ambulancezorg. Voor de medewerkers die vallen onder de arbeidsvoorwaardenregeling Veiligheidsregio Haaglanden is de inwerkingtreding uitgesteld tot nader order. De belangrijkste gevolgen zijn dat de arbeidsrechtelijke (rechts)positie van ambtenaren gelijk wordt aan die van werknemers in het private bedrijfsleven, en dat er een nieuwe (gewijzigde) Ambtenarenwet komt. In het dagelijkse werk zullen de medewerkers hier niets van merken. De inhoud van de huidige aanstelling blijft gelijk en ook het werk blijft hetzelfde. Er zijn geen veranderingen in de arbeidsvoorwaarden.

De WNT (Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen) 2019 stelt een jaarlijkse maximale beloning vast. Deze maximale beloning is ten opzichte van 2018 verhoogd met € 5.000. De maximale beloning 2019 is vastgesteld op € 194.000 per jaar. Voor 2019 heeft de VRH personeel ingeleend binnen de gestelde normering.

2.6.3 Informatiemanagement en automatisering

Eén van de speerpunten waar in 2019 de eerste stappen in de vorm van pilots in zijn gezet, is een toekomstbestendige werkplek waarbij een samenwerkingsomgeving wordt ingericht die het samenwerken in en het delen van documenten en informatie, zowel intern als extern, met ketenpartners centraal stelt. Deze samenwerkingsomgeving en het aflopen van de huidige overeenkomst voor de Microsoft licenties vraagt in 2020 om een overstap naar office365. Omdat een samenwerkingsomgeving een andere wijze van werken is in en met documenten en mobiele devices, vraagt dat ook om de benodigde beveiligingsmaatregelen. Beveiligingsmaatregelen vragen in het algemeen onveranderd alle aandacht.

De aansluiting van de ICT infrastructuur op het landelijke verkeersplein zorgt ervoor dat landelijke applicaties zoals LCMS en de Elektronische Leeromgeving (ELO) aan de gebruikers beschikbaar worden gesteld. Het binnenhalen en uitwisselen van landelijke (Geo) gegevens wordt hierdoor eenvoudiger.

In 2019 zijn zowel de business intelligence omgeving en de geografische omgeving zodanig ingericht en verbeterd dat de komende jaren verdere invulling kan worden gegeven aan het maken van analyses ter ondersteuning van het informatie gestuurd optreden waardoor (operationele) keuzes steeds beter kunnen worden gemaakt. In 2019 zijn belangrijke stappen gezet in de digitalisering van diverse HR processen. Dit zal de komende jaren verder gaan met o.a. in 2020 de ingebruikname van een nieuw recruitmentsysteem. In 2020 zullen de nieuwe applicaties voor planning, vakbekwaamheid en incidentregistratie in gebruik worden genomen.

2.6.4 Investeringen

In 2019 waren in totaal voor € 2.553.000 aan investeringen gepland. Deze planning is voortgekomen uit een inventarisatie eind 2018 waarbij nut noodzaak en realiseerbaarheid is beoordeeld. Uiteindelijk is 86% van het investeringsplan (€ 2.195.000) gerealiseerd.

Het betreft vervangingsinvesteringen in met name voertuigen, interventiekleding en repressief materiaal. Daarnaast zijn uitbreidingsinvesteringen gedaan in meetapparatuur voor gevaarlijke stoffen mede in relatie tot het thema terrorismegevolgbestrijding.

De investeringen worden toegelicht in bijlage 5. Investeringsplan.

2.7 Klachten

In 2019 zijn er bij de veiligheidsregio 13 klachten ontvangen. Dat is 5 meer dan in 2018. De behandelde klachten zijn allemaal binnen de wettelijke termijn van 6 weken afgehandeld. Gestreefd wordt om direct na binnenkomst van een klacht telefonisch en anders per mail contact op te nemen. Aldus kunnen klachten vaak al binnen enkele dagen worden opgelost. Soms kan dat door een excuus aan te bieden, een misverstand uit de weg te helpen of wat begrip te vragen aan klager voor het werk van de brandweer. Klachten betroffen onder meer geluidsoverlast in verband met rijden met optische en geluidssignalen en verkeersgedrag.

Klachten via de RAV

Via de klachtencommissie van de regionale ambulancevoorziening (RAV) werden 6 klachten doorgestuurd naar de Geneeskundige meldkamer van de veiligheidsregio. Vier klachten betroffen wachttijden door drukte in het (bestelde) ambulancevervoer en hadden te maken met de ambulancecapaciteit van de RAV. Ondanks dat de meldkamer hier maar beperkte invloed op heeft, werd naar de klagers een bos bloemen gestuurd en excuses gemaakt namens de RAV. Dat werd gewaardeerd. Eén klager vond het onterecht dat hij door de meldkamercentralist doorverwezen werd naar een huisarts en één klager voelde zich onheus bejegend door de centralist. De GnkM verwerkt per jaar bijna 100.000 telefoontjes waar ambulancezorg uit voortvloeit.

2.8 Verbonden partijen

Er zijn geen privaat- dan wel publiekrechtelijke organisaties waarin de VRH een bestuurlijk en of een financieel belang heeft.

Jaarrekening

3. Balans

(bedragen in duizenden euro's)

BALANS PER 31 DECEMBER	2019	2018
ACTIVA		
Vaste activa		
1. Materiële vaste activa	69.385	73.023
1.1 Investerings met een economisch nut	69.385	73.023
Totaal vaste activa	69.385	73.023
Vlottende activa		
2. Uitzettingen met rentetypische looptijd <1jr.	48.618	42.368
2.1 Vorderingen op openbare lichamen	30.082	32.289
2.2 Rijks schatkist	18.410	9.761
2.3 Overige vorderingen	126	318
3. Liquide middelen	22	314
3.1 Kassaldi	1	1
3.2 Banksaldi	21	313
4. Overlopende activa	1.623	2.932
Totaal vlottende activa	50.263	45.614
Totaal-generaal activa	119.648	118.637
PASSIVA		
Vaste passiva		
5. Eigen vermogen	8.777	6.630
5.1 Algemene reserve	1.406	1.447
5.2 Bestemmingsreserve extra afschrijvingen	222	296
5.3 Bestemmingsreserve OMS	2.298	2.426
5.4 Bestemmingsreserve BRW 2020	0	273
5.5 Bestemmingsreserve BDUR	306	306
5.6 Bestemmingsreserve Gem.Crisisbeheersing	31	31
5.7 Bestemmingsreserve LMS	500	500
5.8 Bestemmingsres.realist.oefenen	179	0
5.9 Nog te bestemmen resultaat	3.835	1.351
6. Voorzieningen	1.969	1.570
6.1 Voorziening groot onderhoud	1.969	1.570
7. Langlopende schulden	51.593	54.825
7.1 Vaste schulden, rentetypische looptijd >1jr.	51.593	54.825
Totaal vaste passiva	62.339	63.025
Vlottende passiva		
8. Netto-vl.schulden, rentetypische looptijd<1jr.	9.094	9.989
8.1 Overige schulden	9.094	9.989
9. Overlopende passiva	48.215	45.623
Totaal vlottende passiva	57.309	55.612
Totaal-generaal passiva	119.648	118.637

4. Overzicht van baten en lasten

	(bedragen in duizenden euro's)				
	Rekening	Primaire	Herziene	Verschil	Rekening
	2019	begroting	begroting		2018
	(1)	2019	2019	(1-2)	
			(2)		
Lasten	-97.057	-99.828	-100.689	3.632	-98.018
Baten	100.471	99.488	100.092	379	99.457
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	3.414	-340	-597	4.011	1.439
<i>Mutaties reserves*</i>					
Bestemmingsreserve extra afschrijving	74	0	74	0	74
Bestemmingsreserve OMS	128	100	100	28	-34
Bestemmingsreserve BRW 2020	273	209	272	1	337
Bestemmingsreserve BDUR	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Bevolkingszorg	0	31	31	-31	35
Bestemmingsreserve LMS	0	0	0	0	-500
Bestemmingsreserve Realistische oefenen	-54	0	120	-174	0
Telling toevoeging/onttrekking	421	340	597	-176	-88
Gerealiseerde resultaat	3.835	0	0	3.835	1.351

*) Overeenkomstig bestuursbesluit.

Het gerealiseerde resultaat is € 3.835.000 voordelig.

De algemene dekkingsmiddelen zijn volledig toegerekend aan de programmabaten. De overheadlasten, zoals ook verantwoord bij product 120.6 zijn € 654.000 zijn volledig verantwoord onder de programmalasten. Er is geen sprake van een vennootschapsbelastingplicht.

Overzicht Incidentele baten en lasten (bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag
<i>Incidentele baten</i>	
Overgangsregeling FLO	1.300
Voordeel samenvoeging meldkamers	1.200
Verkoop voertuigen	200
Vrijval reserves	500
<i>Incidentele lasten</i>	
Overgangsregeling FLO	-1.300
Extra afschrijving tankautosputten	-100
Vernieuwing Brandweer 2020	-300
Totaal	1.500

5. Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De grondslagen zijn gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Algemeen uitgangspunt is dat het stelsel van baten en lasten wordt toegepast. Hoofregel is dat als prijsgrondslag de historische kostprijs wordt gehanteerd inclusief BTW. De bedragen in de jaarrekening betreffen duizenden euro's tenzij anders vermeld. Alle vorderingen en schulden zijn tegen hun nominale waarde verantwoord.

Materiële vaste activa

Algemeen uitgangspunt is dat het baten- en lastenstelsel wordt toegepast. Hoofregel is dat als prijsgrondslag de historische kostprijs inclusief BTW wordt gehanteerd. De post materiële vaste activa betreft investeringen met economisch nut. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs en worden in de regel annuïtair (panden) of lineair (overig) afgeschreven. De afschrijving vangt aan vanaf het eerste boekjaar na ingebruikname van het actief.

Afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte technische of economische levensduur overeenkomstig de Financiële Verordening* ex art 212 Gemeentewet. Waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat van het begrotingsjaar in aanmerking genomen. In 2017 is afgeschreven conform de financiële verordening zoals deze op 7 december 2016 door het Algemeen Bestuur nader is vastgesteld.

*Financiële Verordening art 10:

1. Materiële vaste activa zijn te onderscheiden in
  - a. investeringen met een economisch nut;
  - b. investeringen met een maatschappelijk nut.
2. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, zonodig aangepast voor duurzame waardevermindering.
3. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

Investeringen met een economisch nut.

1. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000,- of een levensduur korter dan 2 jaar, worden niet geactiveerd tenzij regelgeving anders voorschrijft.
2. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.
3. Kosten voor het afsluiten van geldleningen, kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en het saldo van agio en disagio worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
4. Afschrijving van activa vindt plaats op basis van de lineaire methode. Voor specifieke objecten kan de annuïtaire methode toegepast worden.
5. De omslagrente voor de rentetoe rekening van de kapitaallasten wordt bepaald door het rentetotaal van de uitstaande leningen en de bij de begroting vastgestelde gecalculerde rente over het eigen vermogen en de voorzieningen.

6. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, worden als volgt afgeschreven:
- a. niet afschrijven: gronden, uitzondering erfpacht op basis van looptijd;
  - b. 40 jaar: nieuwbouw gebouwen (op basis van annuïtaire afschrijving);
  - c. 15-20 jaar: renovatie, aanpassing en aankoop van gebouwen technische installaties gebouwen, groot gereedschap;
  - d. 5-20 jaar hulpverleningsvoertuigen, containers, aanhangers, vaartuigen, afhankelijk van de richtlijnen van BZK ;
  - e. 10 jaar: meubilair en kantoorinventaris;
  - f. 5-10 jaar: brandweermateriaal, ladders, voertuiginventaris, OGS pakken, adembescherming, duikmateriaal;
  - g. 4-7 jaar: personen- en bestelauto's;
  - h. 5 jaar: kantoorapparatuur, automatiseringsapparatuur, communicatieapparatuur en verbindingsmiddelen (uitgezonderd de kantoorautomatisering);
  - i. 3-5 jaar: automatiseringsapparatuur, communicatieapparatuur en verbindingsmiddelen dat wordt ingezet binnen de kantoorautomatisering.
  - j. Indien richtlijnen van de externe financier dit voorschrijven kan van de afschrijvingstermijnen onder a t/m i worden afgeweken.
7. Van het bepaalde in lid 9 kan door het Dagelijks Bestuur met inachtneming van het besluit Begroting en Verantwoording worden afgeweken. Afwijkingen worden ter kennis gebracht van het Algemeen Bestuur.

Vlottende activa en passiva

Vlottende activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Vorderingen worden gewaardeerd onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Reserves en voorzieningen

Algemene reserve betreft het weerstandsvermogen van de VRH. Daarnaast is er een aantal specifieke bestemmingsreserves voor bijvoorbeeld het Openbaar Meldsysteem (OMS): voor- en nadelen van de OMS exploitatie worden ten gunste of ten laste van deze reserve gebracht. In 2010 is een voorziening groot onderhoud t.b.v. de overgenomen panden gevormd. De jaarlijkse dotatie aan deze voorziening heeft plaatsgevonden op basis van een in 2017 opgesteld meerjarig onderhoudsplan (MJOP). Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overheadtoerekening

De loonkosten van leiding en ondersteuning worden met ingang van 2017 aan het product overhead toegerekend. Ook de kosten van het team Communicatie, de afdelingen Financien Control en Kwaliteit (FC&K), Informatievoorziening en Automatisering (I&A), Human Resource Management (HRM) en het algemene deel van de afdeling Facilitaire Dienst (FD) worden aan dit product toegerekend. Het betreft hier met name het kantoorpand van de ondersteunende diensten.

6. Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans

31-12-2019

31-12-2018

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

1.1 Investerings met economisch nut

69.385

73.023

MVA	Boekwaarde primo	Investerings 2019	Desinvesterings 2019	Afschrijvingen	Boekwaarde ultimo
Gronden	7.609		0	15	7.594
Gebouwen	49.215	214	0	2.711	46.717
Vervoermiddelen	14.520	213	56	2.205	12.472
Machines, apparaten, installaties	623	223	0	253	593
Overige materiële vaste activa	1.056	1.508	0	591	1.973
Telling	73.023	2.157	56	5.776	69.348
OHW jaar overschrijdend		37			37
Telling	73.023	2.195	56	5.776	69.385

Overdracht LMS

In de post MVA zijn investeringen ten bedrage van € 1,3 mln in de meldkamer begrepen. Deze investeringen zullen per 1 januari 2020 tegen boekwaarde worden overgedragen aan de Landelijke Meldkamersamenwerking (LMS), onderdeel van de politie. Het AB heeft 11 december 2019 ingestemd met deze overdracht en in dit kader is in december 2019 een overdrachtsdocument ondertekend door de VRH en de LMS.

De investeringen zijn toegelicht in bijlage 5. Investeringsplan. De desinvesterings betreffen niet meer aanwezige activa waaronder de verkochte tankautospuiten.

De post onderhanden werk betreft de 1e en 2e termijn van een investering in installaties van de kazerne Delft.

2. Uitzettingen met rentetypische looptijd van < 1 jaar

2.1 Vorderingen op openbare lichamen

Het betreft hier reguliere vorderingen op openbare lichamen.

30.082

32.289

Het betreft hier voornamelijk gefactureerde diensten c.q. doorberekende kosten aan openbare lichamen. De hierin opgenomen gefactureerde gemeentelijke bijdrage 2019 is verantwoord onder de overlopende passiva.

Het open staande bedrag van vooruitgefactureerde inwonerbijdrage 2019 is : € 29.713.014
Dit bedrag is circa € 2,4 mln. lager dan de vordering op gemeenten eind 2018. Dit verklaart grotendeels het verschil van het saldo 2019 ten opzichte van 2018.

6.0 Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans	31-12-2019	31-12-2018
--------------------------	------------	------------

2.2 Rijks schatkist **18.410** **9.761**

Op basis van de Wet financiering decentrale overheden, is de VRH verplicht om overtollige liquide middelen bij de schatkist aan te houden. In onderstaande tabel zijn de kwartaalcijfers opgenomen van de buiten de Rijks schatkist aangehouden middelen. Het kwartaal gemiddelde is berekend op basis van het gemiddelde saldo per dag.

Het toegenomen saldo is te verklaren door de ontvangst van nog door te storten spaartegoeden vanuit de levensloopregeling, eerder ontvangen gemeentelijke bijdragen 2020 en een lager saldo aan vooruitbetaalde kosten.

	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
Gemiddelde per kwartaal	179	14	57	0
Drempelbedrag 0,75 % van de begroting	751	751	751	751
Ruimte onder het drempelbedrag	572	737	694	751

2.3 Overige vorderingen **126** **318**

Hierin zijn de reguliere overige vorderingen opgenomen, niet zijnde de vorderingen op openbare lichamen. De transitorische en nog te factureren posten zijn onder de overlopende activa verantwoord. De voorziening dubieuze debiteuren ad € 9.000 is in mindering gebracht op de nominale waarde van de (overige) vorderingen.

3. Liquide middelen **22** **314**

3.1 Kassaldi **1** **1**

3.2 Banksaldi **21** **313**

Betaalrekeningen:	21
ABN-AMRO	21
BNG	0

4. Overlopende activa **1.623** **2.932**

- Vooruitbetaalde bedragen	802
Softwarelicenties	531
Overige vooruitbetaalde kosten	271
- Nog te ontvangen	821
RAV verrekeningen	587
FLO eindafrekeningen 2019	233

De afname is te verklaren doordat eind 2018 de rekeningen voor het OMS 2019 (€ 725.000) en de verzekeringen 2019 (€ 500.000) al ontvangen waren. De rekeningen voor 2020 zijn in 2020 ontvangen.

6. Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans	31-12-2019	31-12-2018
--------------------------	------------	------------

PASSIVA

5.1 Algemene reserve VRH 1.406 1.447

De algemene reserve vormt de algemene weerstandscapaciteit.

- *Algemene reserve VRH*

Stand primo	1.447
- afrekening saldo van de rekening 2018*	<u>-41</u>
Stand ultimo	1.406

Aan het AB van de VRH wordt voorgesteld om de algemene reserve met € 51.000 te verhogen om zo de reserve te laten aansluiten op de eind 2019 berekende benodigde weerstandscapaciteit.

* (conform AB besluit april 2019)

5.2 Bestemmingsreserve extra afschrijvingen 222 296

Stand primo	296
- dotatie 2019	0
- besteding 2019	<u>-74</u>
Stand ultimo	222

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor de dekking van de extra afschrijvingskosten ontstaan door de verkorte levensduur van een aantal tankautosputten. Het intensieve gebruik en de technische staat van deze specifieke tankautosputten maken het noodzakelijk de schatting voor de afschrijvingsduur met 3 jaar te verkorten.

* (conform AB besluit april 2018)

5.3 Bestemmingsreserve OMS 2.298 2.426

Stand primo	2.426
- dotatie 2019	0
- besteding 2019	<u>-128</u>
Stand ultimo	2.298

6. Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans	31-12-2019	31-12-2018
--------------------------	------------	------------

5.4 Bestemmingsreserve BRW 2020	0	273
--	----------	------------

Stand primo	273
- dotatie 2019	0
- besteding 2019	<u>-273</u>
Stand ultimo	0

De projecten in het kader van Brandweer 2020 zijn eind 2019 afgerond en gedekt vanuit de bestemmingsreserve.

5.5 Bestemmingsreserve BDUR	306	306
------------------------------------	------------	------------

Stand primo	306
- dotatie 2019	0
- besteding 2019	<u>0</u>
Stand ultimo	306

Deze reserve is bestemd voor toekomstige bijzondere evenementen.

5.6 Bestemmingsreserve exploitatie Gemeentelijke Crisisbeheersing	31	31
--	-----------	-----------

Stand primo	31
- dotatie 2019	0
- besteding 2019	<u>0</u>
Stand ultimo	31

Deze reserve is bestemd ter dekking van de toegenomen regionale gemeentelijke piketten.

5.7 Bestemmingsreserve LMS	500	500
-----------------------------------	------------	------------

Stand primo	500
- dotatie 2019	0
- besteding 2019	<u>0</u>
Stand ultimo	500

In het kader van het Landelijk uitwerkingskader meldkader heeft de VRH € 0,5 mln. ontvangen van het ministerie van JenV voor frictiekosten. Van deze bijdrage is een bestemmingsreserve gevormd.

5.8 Bestemmingsreserve Realistisch oefenen	179	0
---	------------	----------

Stand primo	0
Afrekening saldo van de rekening 2018	125
- dotatie 2019	54
- besteding 2019	<u>0</u>
Stand ultimo	179

In de jaarrekening 2018 is het voorstel opgenomen een bestemmingsreserve te vormen voor het realistisch oefenen. Hiermee kan het cyclisch karakter van het één keer per 2 á 3 jaar realistisch oefenen worden bekostigd.

* (conform AB besluit april 2019)

6. Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans	31-12-2019	31-12-2018
--------------------------	------------	------------

PASSIVA

5.9 Nog te bestemmen resultaat (saldo vd rekening) 3.835 1.351

Stand primo		1.351
- afrekening saldo van de rekening 2018*		-1.351
- Gerealiseerd resultaat	2019	<u>3.835</u>
Stand ultimo		3.835

* (conform AB besluit april 2019)

Een voorstel voor de bestemming van het gerealiseerde resultaat is opgenomen in paragraaf 2.3 Bestemmingsvoorstel gerealiseerd resultaat.

Overzicht reserves

Reserves	primo	afrekening t/m 2018	toevoeging 2019	onttrekking 2019	saldo rekening 2019	ultimo
Algemene reserve	1.447	-41				1.406
Extra afschrijvingen TAS	296			-74		222
OMS	2.427			-128		2.299
BRW 2020	273			-273		0
BDUR	306					306
Bevolkingszorg	31			0		31
LMS	500					500
Realistisch oefenen	0	125				179
Saldo van de rekening	<u>1.351</u>	<u>-1.351</u>			3.835	<u>3.835</u>
Totaal eigen vermogen	6.630	-1.267	0	-475	3.835	8.777

6. Voorzieningen 1.969 1.570

6.1 Voorziening groot onderhoud

Stand primo		1.570
- dotatie 2019		729
- onttrekking 2019		<u>-330</u>
Stand ultimo		1.969

Op basis van het in 2017 geactualiseerde meerjarige onderhoudsplan (MJOP), is de dotatie 2019 vastgesteld op € 729.000. De activiteiten in het onderhoudsplan garanderen dat de panden op het onderhoudsniveau 3 (voldoende) blijven. De VRH heeft geconstateerd dat het MJOP veel detailniveau kent en hierdoor administratief technisch bewerkelijk is.

Het voorstel voor de herziene begroting 2020 is voor het groot onderhoud een ondergrens te hanteren van € 25.000 per activiteit. Dit betekent dat een deel van het groot onderhoud zal verschuiven naar regulier onderhoud. Rekening houdend met de stand van de huidige voorziening voor groot onderhoud zal de jaardotatie voor de voorziening het volgend jaar dalen met € 0,3 mln tot € 416.000.

6. Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans	31-12-2019	31-12-2018
---------------------------------	-------------------	-------------------

PASSIVA

7. Langlopende schulden

7.1 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of groter	51.593	54.825
---	---------------	---------------

Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken. De langlopende leningen zijn gebruikt ter financiering van de materiële vaste activa.

De VRH heeft eind 2019 twee leningen met een hoge rente geherfinancierd via één lening met een lage rente. Het hierbij behorende lening bedrag is € 5.871.000

Aflossing en rente lopende leningen:

Aflossingsdeel 2019	3.232
De rentelast 2019 bedraagt	2.149

Leningen met een rentetypische looptijd van 1-5 jaar	5.162
Leningen met een rentetypische looptijd langer dan 5 jaar	46.431

Verloop langlopende schulden:

Stand	31-12-2018	54.825
Aflossing	2019	-3.232
Opname nieuwe lening	2019	0
Stand	31-12-2019	51.593

8. Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar

8.1 Overige schulden	9.094	9.989
-----------------------------	--------------	--------------

- Crediteuren	2.777
---------------	-------

Het crediteurensaldo eind 2018 was € 6.081.563

Het verschil ten opzichte van 2019 is voornamelijk te verklaren door de aanschaf van Tankautospuiten per eind 2018.

- Te betalen afdrachten en overig	6.317
-----------------------------------	-------

Te betalen loonheffingen	5.405
--------------------------	-------

Te betalen afdracht ABP	861
-------------------------	-----

Te betalen B.T.W.	51
-------------------	----

Het betreft hier voornamelijk de reguliere afdrachten aan de Belastingdienst inzake af te dragen loonheffingen en aan het ABP voor af te dragen pensioenpremie.

6. Toelichting op de balans (vervolg)

(bedragen in duizenden euro's)

Toelichting op de balans		31-12-2019	31-12-2018
PASSIVA			
9. Overlopende passiva		48.215	45.623
- Vooruitontvangen bedragen	43.543		
Vooruitontvangen gemeentelijke bijdragen	43.543		
- Nog te betalen bedragen	4.672		
Door te storten, vrijval Levensloop spaarrek.	2.327		
Rente lopende leningen	485		
Vooruitontvangen projectgelden	406		
FLO eindafrekeningen 2019	361		
Kantoorautomatisering beheer dec. 2019	183		
Vrijwilligers 4e kw. 2019	153		
OMS tariefwijziging n.a.v. AB besluit	150		
Inhuur/detachering/externe expertise	136		
Overige nog te betalen kosten	471		

De toename van het saldo Overlopende passiva wordt met name veroorzaakt door de ontvangst van de door te storten vrijval Levenslooptegoeden van de medewerkers van de VRH.

De door te storten vrijval levenslooptegoed, is in januari 2020 aan de medewerkers uitbetaald. Dit conform de landelijke afspraken over het gefaseerd uitkeren van de tegoeden in verband met de beëindiging van de regeling per 1 januari 2022.

6. Toelichting op de balans (vervolg)

Toelichting op de balans

PASSIVA

Belangrijke financiële rechten en verplichtingen.

De VRH heeft de volgende in het bijzonder genoemde activa en verplichtingen:

Voor de kantoorautomatisering is een DFA (Dienstverlening Financiële Afspraken) afgesloten met een looptijd tot 7 december 2018. Deze DFA is te verlengen telkens met een jaar tot 7 december 2025. De kosten verbonden aan deze DFA zijn € 2.0 mln. (incl. 21% b.t.w.) voor het komende jaar op basis van de begroting dienstverlening 2018.

De VRH heeft geen voorziening getroffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zoals kosten voormalig personeel. Deze worden gedekt uit de lopende begroting.

De VRH heeft de volgende langlopende huurovereenkomsten:

Afgesloten met	Eindigt	Huurbedrag 2019	Verhuurbedrag 2019
Gemeente Midden-Delfland:			
<i>kazerne Den Hoorn</i>	31-12-2022	17.957	
<i>kazerne Maasland</i>	31-12-2022	20.218	
<i>kazerne Schipluiden</i>	31-12-2023	58.813	
Gemeente Westland, kazernes	31-12-2023	475.082	
Gemeente Zoetermeer kazernes	31-12-2024	198.679	
Politie Kantoorruimte	31-10-2022	202.905	
Flora Holland, kazerne	01-09-2026	35.005	
Gem.Den Haag, loc.Delft (GGD)	31-12-2024		22.963
Gem.Den Haag, loc.Delft (JZ)	31-12-2024		5.247
Gem.Den Haag, loc.Voorburg (GGD)	31-12-2024		22.963
Gem.Zoetermeer, kantoor BOA	31-12-2024		16.813
Ambulancezorg Zoetermeer, kantoor GGD			6.604
H.V.R.B. locatie Scheveningen			4.800

Gebeurtenissen na balansdatum

Nederland is maart 2020 getroffen door het Corona virus. De impact op het openbare leven is aanzienlijk. Voor de VRH zijn de continuïteitsplannen in werking getreden. De financiële effecten zijn vooralsnog te overzien. Voor de inkomsten is de VRH vooral afhankelijk van gemeenten en het Rijk. Extra uitgaven vanwege de Corona crisis zullen deels worden gecompenseerd door minder uitgaven vanwege uit te stellen projecten. De VRH beschikt momenteel over voldoende weerstandscapaciteit.

7. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Product 120.1 Brandweezorg

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening	Primaire	Herziene	Verschil	Rekening
	2019	begroting	begroting		2018
	(1)	2019	2019	(1-2)	
Lasten	-68.667	-70.819	-71.149	2.482	-69.674
Baten	69.825	70.610	70.681	-856	69.454
Saldo van baten en lasten	1.158	-209	-468	1.627	-220
Mutaties reserves	292	209	468	-176	410
Gerealiseerde resultaat	1.450	0	0	1.450	190

Brandweezorg

Natuurlijk is de brandweer er om branden te blussen. Maar de brandweer doet veel meer. Of het nu gaat om het redden van mensen bij verkeersongevallen, waterongevallen, ongevallen met gevaarlijke stoffen, reddingen op hoogte of dieren in nood. Ook in het voorkomen van incidenten als brand heeft de brandweer een belangrijke maar ook omvangrijke taak.

Doelstelling/activiteiten

Zorgdragen voor de lokale operationele brandveiligheid van de verzorgingsgebieden met een moderne krachtige en slagvaardige brandweerorganisatie met aandacht voor preventieve en pre-paratieve processen en met een lokale inbedding.

Product 120.1 Brandweezorg (vervolg)

Brandweezorg, Risicobeheersing

Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2019 (1)	Begroting 2019 (2)	Vershil (1-2)	Rekening 2018
Aantal adviezen gebruiksveiligheid	aantal	3.249	3.572*	-323	3.572
Aantal adviezen objectveiligheid	aantal	2.966	3.159	-193	3.159
Aantal adviezen voor omgevingsveiligheid	aantal	178	235	-57	235

*In 2018 is in ons informatiesysteem per abuis een dubbeltelling ontstaan t.a.v. het aantal planmatige toezichtcontroles. De hercontroles waren hierin ten onrechte meegenomen. Hierdoor is de norm te hoog gesteld.

Brandweezorg, Incidentbestrijding

Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2019 (1)	Begroting 2019 (2)	Vershil (1-2)	Rekening 2018
In hoeveel procent van de prio-1 (binnenbrand) uitrukken door de brandweer wordt de opkomsttijd behaald (norm 80% binnen 8 min.)	%	85	80	5	86
Hoeveel procent van de repressieve medewerkers heeft voldaan aan de oefenverplichting ROP (opgeleid en geoefend conform de gestelde eisen). Gekeken wordt naar de aanwezigheid bij oefeningen. (kwantitatief) Norm: 80%	%	88	80	8	90

Toelichting:

Het financiële resultaat van Brandweezorg is € 1,4 mln positief.

Dit is voor het grootste deel (€ 0,8 mln) het gevolg van vacatureruimte en detacheringsofbrengsten. Het is met de steeds krappere wordende arbeidsmarkt lastig om vacatures in te vullen. Het is vooral moeilijk om technisch geschoold personeel op HBO/WO niveau te vinden. Het betreft vacatures voor adviseurs en controleurs op het gebied van brandveiligheid van gebouwen en de omgeving. Het aantrekken van operationeel personeel wordt moeilijker, maar in oktober is gestart met de opleiding met 15 aspirant-brandwachten waardoor de operationele inzetbaarheid geborgd is.

De rest van het voordeel (€ 0,6 mln) heeft diverse oorzaken. Noemenswaardig is de verkoop van afgeschreven voertuigen. Ook is een deel van het budget voor opleiden en oefenen niet besteed. De capaciteit van de afdeling staat onder druk. De beschikbaarheid van instructeurs en de verplichte aanbesteding en implementatie van de ondersteunende ICT-systemen hebben gezorgd voor knelpunten. Een uitvloeisel hiervan is dat het realistisch oefenen niet geheel in 2019 heeft kunnen plaatsvinden en het budget deels doorgeschoven wordt naar het volgende jaar.

Binnen brandweezorg is in het kader van 'brandweer 2020' extra aandacht voor het thema 'duurzame inzetbaarheid' van het operationeel personeel. De directie brandweer is gestart in 2019 met het plan Crossover. Dit plan ondersteunt medewerkers om na te denken over hun loopbaanontwikkeling.

Binnen de reguliere werkzaamheden van risicobeheersing worden, ondanks de merkbaar toegenomen bouwactiviteiten, adviezen binnen de gestelde termijnen afgehandeld. De toenemende verdichting van stedelijk gebied en de daarbij horende toename van hoogbouw is een belangrijk toekomstig thema binnen brandweezorg. Het tweede belangrijke thema is de 'energietransitie'. De toename van alternatieve energievormen is aanzienlijk. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat er anders moet worden gekeken naar zowel risicobeheersing als naar de huidige brandbestrijding.

Het BAS- project is een implementatie van de vernieuwing uit het beleidsplan brandweer 2015-2020 en staat voor brand als specialisme. Het project beoogde in 2019 om met nieuwe technieken en materialen de brandbestrijding te innoveren. Er zijn materialen aangeschaft zoals de bas materialenbak en drones, daarnaast zijn er opleidingen en trainingen gegeven. Het project 'terrorisme gevolgbestrijding' is afgerond in 2019 met een oefencyclus en is vanaf 2020 geborgd binnen brandweezorg.

Strandveiligheid Den Haag

Strandveiligheid is als pluspakket vanuit de gemeente Den Haag ondergebracht bij de VRH. De VRH heeft voor de uitvoering van de strandbewaking van het seizoen 2019 een DVO met de HVRB afgesproken. In de weekenden in de maanden juni, juli en augustus en gedurende de zomervakantie levert de HVRB lifeguards voor de strandbewaking. Indien de HVRB niet voldoende lifeguards kan leveren, heeft de VRH eigen lifeguards ingezet op het strand. De HVRB beschikte in 2019 over zo'n 100 lifeguards. In 2019 zijn er op het Noorder- en Zuiderstrand, vanaf 4 posten verdeeld, in totaal 19.858 uren gedraaid, 49 drenkelingen en 28 watersporters gered. Daarnaast zijn er 319 zoekgeraakte kinderen opgevangen en is er 1027 keer EHBO verricht.

Product 120.2 Crisisbeheersing

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2019 (1)	Primaire begroting 2019 (2)	Herziene begroting 2019	Verskil (1-2)	Rekening 2018
Lasten	-2.148	-2.303	-2.168	20	-2.245
Baten	2.232	2.303	2.168	64	2.343
Saldo van baten en lasten	84	0	0	83	98
Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	84	0	0	83	98

Crisisbeheersing

De Veiligheidsdirectie, die wordt gevormd door de directieleden van de brandweer GHOR/MKA, politie en gemeentelijke kolom, heeft de samenwerking tussen de kolommen beschreven in het Multidisciplinair Organisatieplan Rampen & Crisisbeheersing. Via dit plan zijn de ambities uit het Regionaal beleidsplan 2019 - 2022 geborgd.

De interdisciplinaire samenwerking wordt vormgegeven door een flexibele uitvoeringsorganisatie die zich richt op de volgende inhoudelijke taakvelden:

- Multidisciplinair Opleiden, Trainen, Oefenen en Evalueren;
- Multidisciplinair Informatiemanagement;
- Multidisciplinaire planvorming en netwerken;
- Gemeentelijke aansluiting bij de interdisciplinaire samenwerking;
- Bedrijfsvoering.

Doelstelling/activiteiten

Versterking van de positie van de regionale brandweer als één van de partners in het netwerk van de rampenbestrijding.

Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2019 (1)	Begroting 2019 (2)	Verskil (1-2)	Rekening 2018
Ontkleurde functionarissen(niet namens de eigen kolom/werkgever) die volgens beleid VRH een training en oefening hebben gevolgd.	%	100	100	0	100
Jaarlijks wordt met alle partners waarmee convenanten zijn afgesloten de basisactielijst besproken (100%)	%	100	100	0	100
Hoeveel procent van de wettelijk verplichte plannen zijn binnen de daarvoor gestelde normtijd geactualiseerd (100%)	%	100	100	0	100

Toelichting:

Het gerealiseerde resultaat over 2019 is € 0,1 mln voordelig.

Toelichting:

Het positieve financiële resultaat 2019 is vooral het gevolg van vacatures in combinatie met detacheringsoptbrengsten.

In 2019 is een nieuw multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTOH) beleidsplan voor 2019-2022 opgesteld. Dit plan biedt de basis voor ontwikkelingen op dit gebied voor de komende jaren. Ook zijn in 2019 alle 21 GRIP incidenten geëvalueerd. In 2019 is daarnaast de staat van de crisisorganisatie in afstemming met de Inspectie Justitie en Veiligheid getest op een andere wijze dan de jaarlijkse systeemtest.

Naar aanleiding van de 112-storing op 24 juni 2019 is in 2019 gestart met de ontwikkeling van tactische en strategische planvorming voor 'uitval elektriciteit' en 'uitval telecom, o.a. 112'. Dit project is gestart in 2019 en zal worden afgerond in 2020. Op het gebied van melden en alarmeren zijn daarnaast verschillende meldkamerprotocollen aangescherpt en/of geüpdatet.

Tot slot is in 2019 is de samenwerking met partners verder versterkt door een uniforme werkwijze voor het samenwerken te ontwikkelen. Naast de structurele contacten met de convenantpartners is in maart de interactieve netwerkdag 'Samen de Crisis door' georganiseerd.

Product 120.3 Meldkamer Brandweer (MKB)

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2019 (1)	Primaire begroting 2019	Herziene begroting 2019 (2)	Vershil (1-2)	Rekening 2018
Lasten	-3.522	-3.133	-3.633	111	-3.545
Baten	3.934	3.033	3.533	401	4.068
Saldo van baten en lasten	412	-100	-100	512	523
<i>Mutaties reserves</i>					
Bestemmingsreserve	129	100	100	29	-533
Gerealiseerde resultaat	541	0	0	540	-10

Meldkamer Brandweer (MKB)

De taken van de MKB zijn de volgende:

- verzorgen van het afhandelen van incidentmeldingen
- begeleiden en coördineren van brandweerpersoneel en -materieel welke nodig zijn voor het bestrijden van incidenten
- het exploiteren van het op de alarmcentrale aangesloten Openbaar meld Systeem (OMS)

Voor deze taak zijn enerzijds getrainde centralisten in een continuooster beschikbaar en anderzijds de technische (communicatie)systemen die het mogelijk maken de meldingen via 112 om te zetten in een adequate afhandeling van de incidenten. Dit zijn veelal landelijke systemen zoals GMS en C2000 die beheerd worden door de ICT organisatie van de politie.

Doelstelling/activiteiten

Het continu beschikbaar zijn voor hulpvragen van burgers en bedrijven, om een adequate alarmering van hulpdiensten, i.c. de brandweer, te realiseren.

Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2019 (1)	Begroting 2019 (2)	Vershil (1-2)	Rekening 2018
In welk percentage van de gevallen haalt de alarmcentrale (MKB) de bestuurlijk vastgestelde verwerkingstijd bij prio 1 meldingen? 80% binnen 1 minuut.	%	81	80	1	82
Het totaal aantal binnengekomen incidentmeldingen (MKB)	Aantal	15.004	15.000	4	15.500
Het totaal aantal aansluitingen Openbaar Meldsysteem (MKB)	Aantal	1.210	1.220	-10	1.231

Toelichting:

Het financiële resultaat van de Meldkamer Brandweer is incidenteel € 0,5 mln positief. Dit is het gevolg van de samenvoeging van de meldkamers van Haaglanden en Hollands Midden. Deze voordelen komen conform besluitvorming door de BSG ten gunste van de VRH. Het laatste besluit betrof het voordeel van de vrijvallende huisvestingskosten van de Rooseveltstraat (de oude meldkamer van Hollands Midden). Binnen de VRH is het voordeel evenredig verdeeld tussen MKB en GnkM. Dit voordeel blijft voor de VRH tot het moment van overdracht naar de Landelijke meldkamer samenwerking (LMS).

De overdracht naar de LMS van het beheer van de meldkamer is ingegaan per 1 januari 2020. Met het Uitwerkingskader van de Minister van J en V als basis is er in 2019 hard gewerkt aan het overdrachtsdocument. Dit document omvat alle relevante informatie over de overdracht en is ondertekend door de VRH en de LMS. De LMS voorziet een bouwfase van drie jaar. De focus van Haaglanden blijft gericht op het optimaliseren van het meldkamerproduct. Ondanks nieuwe regelgeving in het omgevingsrecht blijft het aantal aansluitingen op het Openbaar Meld Systeem (OMS) redelijk stabiel.

Product 711.01 Geneeskundige Meldkamer (GnkM)

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2019 (1)	Primaire begroting 2019	Herziene begroting 2019 (2)	Vershil (1-2)	Rekening 2018
Lasten	-3.636	-3.450	-3.985	349	-3.394
Baten	4.458	3.450	3.985	473	3.667
Saldo van baten en lasten	822	0	0	822	273
Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	822	0	0	822	273

Geneeskundige Meldkamer

De Geneeskundige Meldkamer (GnkM) verwerkt alle aanvragen voor ambulancevervoer binnen de regio Haaglanden, zowel 112 meldingen als niet-spoedeisende aanvragen. De GnkM verstrekt opdrachten voor ambulancevervoer aan de drie regionale ambulancediensten. Daarnaast coördi-neert de GnkM de inzet van de motorambulance en onderhoudt zij de contacten met verschillende ziekenhuizen. Samen met de meldkamers van Brandweer Haaglanden en Politie Haaglanden vormt de GnkM de Gemeenschappelijke Meldkamer Haaglanden.

Doelstelling/activiteiten

Het continu beschikbaar zijn voor hulpvragen van burgers en bedrijven, om een adequate alarmering van hulpdiensten, i.c. de ambulancediensten, te realiseren.

Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2019 (1)	Begroting 2019 (2)	Vershil (1-2)	Rekening 2018
RAV Haaglanden norm					
Responstijden A1-ritten binnen norm 15 min. (RAV norm)	%	93*	95	-2	94
Gemiddelde verwerkingstijd 112 meldingen van A1 spoedritten binnen norm van 2 min.	Minuten	1:43*	2:00	0:17	1:08
Ritten					
Declarabele ritten	Aantal	70.581	71.000	-419	70.115
EHBO ritten	Aantal	19.505	17.000	2.505	18.731
Totaal ritten		90.086	88.000	2.086	88.846
Meldingen, geen ritten	Aantal	49.370	40.000	9.370	47.211
Totaal meldingen		139.456	128.000	11.456	136.057

* voorlopige opgave

*1 De verwerkingstijd GnKM is een prestatie-indicator die voor een belangrijk deel afhankelijk is van de ambulancecapaciteit die door de RAV geleverd wordt. Als deze capaciteit achterblijft op de vraag naar ambulancezorg, zal een GnKM-centralist een percentage van de ritaanvragen niet direct kwijt kunnen aan een ambulance waardoor de verwerkingstijd toeneemt. De ontwikkeling van de prestaties op het gebied van ambulancezorg vormt voor het algemeen bestuur van de VRH reden tot zorg. Het algemeen bestuur blijft hierover nadrukkelijk en constructief in gesprek met het hiervoor verantwoordelijke bestuur van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV Haaglanden).

*2 De GnKM Haaglanden krijgt naast 112 meldingen en ritopdrachten van huisartsen, verloskundigen en ziekenhuizen, nog tal van andere telefonische aanvragen te verwerken. Men moet daarbij denken aan informatie-/alarmeringsverzoeken van andere disciplines, ketenpartners en ambulancemedewerkers. Niet elk telefonisch contact met de GnKM levert dus een ambulancerit op. In de cijfers wordt dat goed zichtbaar. Door de huidige telefonie-inrichting komen veel van deze meldingen direct bij de backoffice uit waardoor de 112 lijnen vrij blijven.

Toelichting:

Het financiële resultaat 2019 van de Geneeskundige Meldkamer is € 0,8 mln positief. Dit is grotendeels (€ 0,6 mln) het gevolg van de samenvoeging van de meldkamers van Haaglanden en Hollands Midden. De toelichting zoals omschreven bij product 120.3 Meldkamer brandweer (MKB) is ook van toepassing op de GnKM.

De Geneeskundige Meldkamer heeft de laatste jaren steeds meer meldingen verwerkt. Zowel de meldingen van huisartsen als van 112 namen toe. Met de RAV zijn afspraken gemaakt over een hogere bijdrage, zodat de noodzakelijke capaciteitsuitbreiding van meldkamercentralisten kan worden bekostigd. Omdat de bijdrage eerder werd toegekend dan dat de capaciteit werd uitgebreid, is er een voordeel van € 0,2 mln. Inmiddels is de uitbreiding gerealiseerd.

Voor de oplossing van de toename wordt niet alleen naar capaciteitsuitbreiding gekeken. De afgelopen periode is zowel op lokaal als op landelijk niveau nagedacht over meer coördinatie in de toewijzing van (ambulance)zorg. Meer samenwerking binnen de keten wordt gezien als onderdeel van de oplossing. Recentelijk verscheen een brief van de minister van VWS aan de Tweede Kamer waarin werd aangegeven dat het zorg coördinatiecentrum een belangrijke bijdrage levert aan de juiste patiënten op de juiste plek.

De Geneeskundige Meldkamer heeft de ambitie om de komende jaren op verschillende niveaus zorgcoördinatie toe te passen om zo in de breedte de toename in de acute zorg het hoofd te bieden. Om zowel invulling te kunnen geven aan het opzetten van een zorgcoördinatie centrum als aan capaciteitsuitbreiding in het reguliere proces (112) zullen personeelsinvesteringen gedaan moeten worden.

Product 120.4 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2019 (1)	Primaire begroting 2019	Herziene begroting 2019 (2)	Vershil (1-2)	Rekening 2018
Lasten	-2.088	-2.165	-2.050	-38	-2.174
Baten	2.127	2.165	2.050	77	2.231
Saldo van baten en lasten	39	0	0	40	57
Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	39	0	0	40	57

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

Als er een groot ongeval of een ramp in de regio plaatsvindt, coördineert de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) de inzet van de geneeskundige hulpverlening. De meeste incidenten kunnen prima worden bestreden door ambulance, brandweer en politie. Pas als er sprake is van een grootschalig incident komt de GHOR in beeld. Zij treedt dan op als verantwoordelijke dienst voor de coördinatie en regie van de geneeskundige hulpdiensten. Het redden, verzorgen en opvangen van slachtoffers heeft daarbij de prioriteit.

Doelstelling/activiteiten

De GHOR draagt zorg voor de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, crisis en rampen. De reguliere zorg wordt in die situaties vanuit de reguliere situatie opgeschaald. Haar missie staat dan ook voor: Het beperken van gezondheidsschade van burgers in Haaglanden als gevolg van grootschalige calamiteiten.

Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2019 (1)	Begroting 2019 (2)	Vershil (1-2)	Rekening 2018
Hoeveel procent van de GHOR-sleutelfunctionarissen hebben de beoogde basisopleiding voor de betrokken functie met goed gevolg afgerond (norm 100%)	%	100	100	0	95
Hoeveel procent van de GHOR-sleutelfunctionarissen en GHOR-teams zijn opgeleid en geoefend conform de hiervoor gestelde eisen (norm 100%)	%	96	100	-4	86

Toelichting:

Het financiële resultaat 2019 van de GHOR is nagenoeg nihil (klein voordeel van € 39.000).

Na de personeelwisselingen in het eerste kwartaal is vanaf begin mei zowel de operationele organisatie als de bureau organisatie op orde. We hebben afscheid genomen van de DPG, Ton van Dijk, en hebben Annette de Boer, onze nieuwe DPG, verwelkomd. Zoals gebruikelijk in deze tijd van het jaar hebben mei en juni volop in het teken gestaan van de vele evenementen: o.a. Pink, Veteranendag, Varend Corso en Bevrijdingfestivals en tot slot de jaarwisseling. Dit vergt ieder jaar weer veel inzet van de GHOR. Verder heeft dit jaar de landelijke expertdag van de 25 GHOR regio's plaatsgevonden, met o.a. het thema 'drugs en evenementen'.

Daarnaast waren er de doorlopende activiteiten, zoals de investering in de relaties met het regionale acute zorg netwerk (zowel ten behoeve van de realisatie van het zorgrisicoprofiel als met het opzetten van een gezamenlijke basisopleiding voor crisis coördinatoren in de instellingen).

En is er (verder) gewerkt conform de richting die is afgesproken in het jaarplan. Aanvullende thema's dit jaar waren (onder andere maar niet beperkt tot): ketenplanvorming met gezamenlijke themasessies van crisisfunctionarissen in zorginstellingen, nooddistributie jodiumprofylaxe, netcentrisch werken witte kolom met implementatie bij de GGD, netwerkmanagement en de voorspellende waarde van de GHOR (Big Data). Ook is de GHOR begonnen met de verkenning van de effecten van maatschappelijke ontwikkelingen op processen van de GHOR.

Product 120.5 Gemeentelijke crisisbeheersing

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2019 (1)	Primaire begroting 2019	Herziene begroting 2019 (2)	Vershil (1-2)	Rekening 2018
Lasten	-491	-558	-689	198	-578
Baten	738	527	658	80	514
Saldo van baten en lasten	247	-31	-31	278	-64
Mutaties reserves	0	31	31	-31	35
Gerealiseerde resultaat	247	0	0	247	-29

Gemeentelijke Crisisbeheersing

De gemeentelijke crisisbeheersing bestaat uit de gemeentelijke crisisorganisaties van de negen gemeenten binnen Haaglanden. De gemeentelijke crisisbeheersing wil als vierde hulpverleningskolom een vanzelfsprekend onderdeel uitmaken van de regionale, multidisciplinaire crisisorganisatie. Uniformiteit van processen en organisatie is hierbij een uitgangspunt. Naar de samenleving toe willen de gemeenten duidelijkheid geven over hoe zij hun zorgplicht tijdens rampen en crisis invullen en wat zij daarbij van de samenleving zelf verwachten.

Doelstelling/activiteiten

Om dit te realiseren is de gemeentelijke crisisbeheersing in 2014 gestart met een doorontwikkeling naar een professionelere organisatie, op basis van de nieuwe visie op de gemeentelijke crisisbeheersing. De kernpunten in de doorontwikkeling van de kolom zijn:

- Een aantal sleutelrollen op het gebied van crisisbeheersing wordt georganiseerd in een regionaal piket. Dit betreft met name rollen binnen het informatiemanagement en de crisiscommunicatie. Regionaal opleiden, trainen en oefenen is hier een onderdeel van.
- Regionalisering van het proces crisiscommunicatie, binnen de kaders gesteld door het Ministerie van Veiligheid en Justitie.
- Groei van uitvoerder naar regisseur. Bekeken wordt welke gemeentelijke (deel)processen kunnen worden uitgevoerd door (meer) professionele partijen. Uitbesteding van het proces verwanteninformatie aan het landelijke SIS is reeds besloten. De gemeente behoudt als eindverantwoordelijke de regie.
- Implementatie van de visie 'gemeentelijke crisisbeheersing op orde'. Per proces wordt bekeken hoe zelfredzaamheid gestimuleerd en gefaciliteerd kan worden, welke basiszorg door de gemeenten wordt voorbereid (waarbij de focus ligt op verminderd zelfredzamen) en welke zorg op basis van improvisatie geboden kan worden.

Daarnaast investeert bevolkingszorg in de samenwerking met de partners brandweer, GHOR, politie en gemeenschappelijk meldkamer. Door de raakvlakken met de processen van de partners inzichtelijk te maken en de eigen kolom meer bekendheid te geven, wordt samenwerking steeds vanzelfsprekender.

Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2019 (1)	Begroting 2019 (2)	Verschil (1-2)	Rekening 2018
Beschikbaarheid regionale piketfunctionarissen	%	76	100	-24	73
Regionale functionarissen voldoen aan OTO-verplichtingen.	%	***	100		85

*** Overgang naar Veiligheidspaspoort en een niet werkende koppeling in de rapportage module.

Toelichting:

Het gerealiseerde resultaat over 2019 bedraagt € 0,2 mln positief. Het voordeel is het gevolg van vacatures binnen bevolkingszorg. Binnen bevolkingszorg was de personele capaciteit een punt van aandacht vroeg. Evenals in 2018 heeft de gemeentelijke crisisbeheersing in 2019 last van een hoog verloop in een aantal piketpools. Dit resulteerde mede in een positief budgetresultaat op piketkosten.

Voor gemeenten en bureau gemeentelijke crisisbeheersing (BGC) stond 2019 in het teken van de implementatie van het regionale plan gemeentelijke crisisbeheersing Haaglanden, dat aan het begin van 2019 bestuurlijk is vastgesteld, en het op peil brengen en houden van de regionale piketten.

In januari 2020 wordt tevens gestart met het programma voor de samenwerkende gemeenten. Het programma heeft een doorlooptijd van 24 maanden en zal gerealiseerd zijn eind december 2021. Voor de realisatie van dit project zal een tijdelijke externe medewerker worden aangetrokken en zal er gebruik worden gemaakt van een bestuurlijk adviseur VRH van de Gemeente Den Haag. Om dit programma te financieren is het voorstel uit het positief resultaat 2019 een bestemmingsreserve te vormen.

Product 120.6 Overhead

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2019 (1)	Primaire begroting 2019	Herziene begroting 2019 (2)	Vershil (1-2)	Rekening 2018
Lasten	-16.503	-17.400	-17.018	515	-16.408
Baten	17.157	17.400	17.018	139	17.180
Saldo van baten en lasten	654	0	0	654	772
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	654	0	0	654	772

Overhead

Met ingang van 2018 worden de kosten van het "taakveld Overhead" conform de richtlijnen van het BBV in de jaarrekening verantwoord.

Doelstelling/activiteiten

Het doel van het overzicht Overhead is het op een effectieve en efficiënte manier ondersteunen van de primaire producten. Kernpunten hierbij zijn:

- Inzicht in de omvang en samenstelling van de overhead;
- Efficiënte en effectieve ondersteuning van het primair proces.

Ondersteuning leveren aan de primaire producten van de VRH ten behoeve van de primaire processen.

Kwantitatieve kengetallen	Meet- eenheid	Rekening 2019 (1)	Begroting 2019 (2)	Vershil (1-2)	Rekening 2018
Percentage totale lasten	%	17	17	0	17

Toelichting:

Ingaande 2018 is de VRH verplicht de 'overhead' vanwege de verslaggevingsvoorschriften separaat te verantwoorden. Het betreft de leiding en ondersteuning van de VRH. Naast vacatureruimte en detacheringsofbrengsten (€ 0,5 mln) is de niet benodigde post onvoorzien (€ 0,2 mln) de belangrijkste reden voor het voordelig resultaat.

8. SiSa verantwoording 2019

(bedragen in euro's)

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa d.d. 16-01-2020. I N D I C A T O R E N
J&V	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.3 en 8.4 Veiligheidsregio's			Besteding (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: a2/01
					€ 8.530.761

Telling	€ 8.530.761
----------------	--------------------

Betreft:	Kenmerk:	Bedrag
Beschikking 2019/ 03-12-18	2434512 / 50044	€ 8.395.446,00
Beschikking 2019/ 04-07-19	2635256 / 50044	€ 135.315,00
Totaal		€ 8.530.761,00

9. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Binnen een rechtspersoon als bedoeld onder 1.2 eerste lid onder h van de WNT gelden als topfunctionarissen: de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen als mede de hoogste ondergeschikten aan dat orgaan en degene die belast is met de dagelijkse leiding. Volgens de toelichting die bij de wet gaat het daarbij om de hoogste leidinggevendenden binnen een organisatie, waarbij het betreft het leidinggeven aan de gehele organisatie.

Toelichting op de maximale bezoldiging van topfunctionarissen bij de VRH, zoals bedoeld in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector.

Topfunctionaris VRH 2019:

Maximale WNT-bezoldigingsnorm 2019 bedraagt € 194.000 (art.2.3.lid 1 WNT). De maximale WNT-ontslagvergoeding 2019 bedraagt € 75.000 (art.2.10 lid 1 WNT).

In het kader van de WNT zijn de volgende functionarissen als topfunctionaris aangemerkt:

Bestuur

Burgemeester Den Haag, tot 7 oktober	mw. P.C. Krikke
Burgemeester Den Haag, vanaf 12 oktober	dhr. J.W. Remkes
Burgemeester Zoetermeer,	dhr. C.B. Aptroot
Burgemeester Rijswijk,	dhr. M.J. Bezuijen
Burgemeester Wassenaar (waarnemend), tot 18 juli	dhr. J.F. Koen
Burgemeester Wassenaar, vanaf 18 juli	dhr. L.A. de Lange
Burgemeester Pijnacker-Nootdorp,	mw. F. Ravestein
Burgemeester Midden-Delfland,	dhr. A.J. Rodenburg
Burgemeester Leidschendam-Voorburg,	dhr. K. Tigelaar
Burgemeester Westland,	dhr. B.R. Arends
Burgemeester Delft.	mw. J.M. van Bijsterveldt

Aan de bestuursleden van de VRH zijn geen bezoldigingen of ontslagvergoedingen uitbetaald.

Dagelijkse leiding

Commandant brandweer		mw. E.E. Lieben
Directeur Publieke Gezondheid	tot 1 mei	dhr. A.A.H.M. van Dijk
Directeur Publieke Gezondheid	vanaf 1 juni	mw. A.S. de Boer

De Directeur Publieke Gezondheid heeft in 2019 geen bezoldiging van de VRH ontvangen. De Commandant brandweer ontvangt een bezoldiging vanuit de VRH en wordt daarom in het financieel jaarbericht vermeld. Er zijn in 2019 geen ontslagvergoedingen aan topfunctionarissen betaald.

9. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (vervolg)

	Jaar 2019	Jaar 2018
Functionaris	Commandant brandweer	
Beloning per jaar*	157.551,99	150.922,19
Belaste vaste en variabele onkostenvergoedingen	0,00	0,00
Werkgeverslasten premies vrijwillige sociale verz.	0,00	0,00
Voorzeningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn	20.715,36	18.963,60
Totaal	178.267,35	169.885,79

De premie VPL is met ingang van 2018 ook opgenomen in de voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn.

*De beloning per jaar is als volgt opgebouwd:

Bruto beloning en Individueel keuzebudget.	146.374,21	142.430,99
Bruto vergoeding commandant van dienst (CvD)	11.177,78	8.491,20
Totaal beloning per jaar, conform CAO	157.551,99	150.922,19

Functie	Commandant brandweer	
	2019	2018
Duur van het dienstverband in het boekjaar		
Omvang van het dienstverband in het boekjaar	36 uur p/w (FT)	36 uur p/w (FT)

Voor de Commandant brandweer wordt het bezoldigingsmaximum zoals omschreven in artikel 2.3 lid 1 WNT niet overschreden.

Overzicht functionarissen van wie de bezoldiging de maximale norm heeft overschreden.
Maximale WNT-bezoldigingsnorm 2019 bedraagt € 194.000 (art.2.3 lid 1 WNT). Maximale WNT-ontslagvergoeding 2019 bedraagt € 75.000 (art.2.10 lid 1 WNT).

In 2019 zijn er door de VRH geen bezoldigingen of ontslagvergoedingen uitbetaald die de maximale WNT-norm hebben overschreden.

10. Ondertekening van de jaarrekening

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van de

Veiligheidsregio Haaglanden

Datum,

De plv. Voorzitter,

De Secretaris,

_____

_____

Dhr. J.W. Remkes

Mw. E.E. Lieben

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de

Veiligheidsregio Haaglanden

Datum,

De plv. Voorzitter,

De Secretaris,

_____

_____

Dhr. J.W. Remkes

Mw. E.E. Lieben

Aan het bestuur van
Veiligheidsregio Haaglanden

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Scheveningseweg 80-82
Postbus 85745
2508 CK Den Haag

T: +31 (0)70 358 90 00
F: +31 (0)70 350 20 20

denhaag@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het financieel jaarbericht opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Haaglanden te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het financieel jaarbericht opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva op 31 december 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Haaglanden in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening bestaat uit:

- balans;
- overzicht van baten en lasten over 2019;
- waarderingsgrondslagen;
- toelichting op de balans;
- toelichting op het overzicht van baten en lasten;
- SiSa verantwoording 2019; en
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 9 december 2017 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Haaglanden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 970.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2019.

Conform het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 9 december 2017 is aangegeven dat wij aan het algemeen bestuur de tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de controletolerantie rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen, waaronder de kostenverdeelstaat op basis van kostensoort, de kostenverdeelstaat op basis van taakvelden, inkomensoverdrachten, treasury, investeringsplan, kosten overgangsregeling FLO en het overzicht gebruikte afkortingen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het algemeen bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het algemeen bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het algemeen bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het algemeen bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het algemeen bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de werkorganisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het algemeen bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het algemeen bestuur gehanteerde afweging dat de werkorganisatie in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de werkorganisatie haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de werkorganisatie de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 25 maart 2020

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend.

drs. R. Buitenhuis RA

Bijlagen

Bijlage 1. Kostenverdeelstaat op basis van kostensoorten

(bedragen in duizenden euro's)

Omschrijving	Totaal rekening	Herziene Begroting	Totaal rekening	kostendragers						
				120.1	120.2	120.3a	120.3b	120.4	120.5	120.6
				Brandweezrg. rekening	Crisisbeh. rekening	MKB rekening	GnkM rekening	GHOR rekening	Bevolkingszrg. rekening	Overhead rekening
	2019	2019	2018	2019	2019	2019	2019	2019	2019	2019
LASTEN										
Niet in te delen onvoorzien	0	174	0	0	0	0	0	0	0	0
Loonbetalingen en sociale premies	59.194	60.223	57.002	44.803	822	1.742	2.372	1.155	0	8.300
Vergoedingen personeel	1.891	1.873	1.905	1.415	54	35	55	50	2	280
Sociale uitkeringen (voormalig) personeel	3.456	4.838	4.086	3.411	4	2	18	4	0	17
Rente leningen	2.149	2.006	2.347	0	0	0	0	0	0	2.149
Rente vaste activa	-1	0	1	1.783	2	21	21	0	0	-1.828
Afschrijving	5.832	5.655	6.888	5.013	7	163	171	3	0	475
Personeel van derden	964	804	1.469	138	75	26	56	116	339	214
Energie	1.101	1.180	1.071	933	0	0	0	0	0	168
Aankopen goederen en diensten	22.471	23.937	23.249	12.046	465	1.442	879	651	150	6.836
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	0	0	0	-875	719	91	64	109	0	-108
TOTAAL LASTEN	97.057	100.690	98.018	68.667	2.148	3.522	3.636	2.088	491	16.503
BATEN										
Rente rekening courant	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vergoeding voor personeel	310	0	432	102	96	0	0	5	22	85
Huren	79	0	73	79	0	0	0	0	0	0
Overige goederen en diensten	7.053	5.818	7.341	948	68	1.805	4.018	72	58	84
Inkomstenoverdrachten van het Rijk	8.531	8.395	8.904	4.334	2.032	206	154	1.805	0	0
Overige-inkomenoverdracht overheid (niet-Rijk)	84.498	85.880	82.707	64.362	36	1.923	286	245	658	16.988
TOTAAL BATEN	100.471	100.093	99.457	69.825	2.232	3.934	4.458	2.127	738	17.157
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	3.414	-597	1.439	1.158	84	412	822	39	247	654
Onttrekking bestemmingsreserves	513	597	480	346	0	167	0	0	0	0
Toevoeging bestemmingsreserves	92	0	568	54	0	38	0	0	0	0
Mutatie bestemmingsreserves	421	597	-88	292	0	129	0	0	0	0
GEREALISEERD RESULTAAT	3.835	0	1.351	1.450	84	541	822	39	247	654

Bijlage 2. Kostenverdeelstaat op basis van taakvelden

(bedragen in duizenden euro's)

Omschrijving	Totaal rekening	Herziene Begroting	kostendragers							
			120.1 Brandweezrg. rekening 2019	120.2 Crisisbeh. rekening 2019	120.3a MKB rekening 2019	120.3b GnkM rekening 2019	120.4 GHOR rekening 2019	120.5 Gem.Crisisb. rekening 2019	120.6 Overhead rekening 2019	
LASTEN TAAKVELD										
0.4	Ondersteuning organisatie	16.395	17.400	0	0	0	0	0	0	16.395
0.5	Treasury	167	0	0	0	0	0	0	0	167
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	73.333	76.033	65.228	2.147	3.521	0	2.005	491	-59
1.2	Openbare orde en veiligheid	833	782	833	0	0	0	0	0	0
7.1	Volksgesondheid	3.630	3.450	0	0	0	3.630	0	0	0
8.3	Bouwen en wonen	2.699	3.025	2.699	0	0	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN TAAKVELD		97.057	100.690	68.760	2.147	3.521	3.630	2.005	491	16.502
BATEN TAAKVELD										
0.4	Ondersteuning organisatie	17.156	17.400	0	0	0	0	0	0	17.156
0.5	Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	77.890	75.436	68.861	2.231	3.934	0	2.126	738	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	968	782	968	0	0	0	0	0	0
7.1	Volksgesondheid	4.457	3.450	0	0	0	4.457	0	0	0
8.3	Bouwen en wonen	0	3.025	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN TAAKVELD		100.471	100.093	69.829	2.231	3.934	4.457	2.126	738	17.156
SALDO VAN BATEN EN LASTEN		3.414	-597	1.069	84	412	827	122	248	654
Saldo		3.414	-597	1.069	84	412	827	122	248	654
0.10	Mutaties reserves	421	597	292	0	129	0	0	0	0
RESULTAAT		3.835	0	1.361	84	541	827	122	248	654

Bijlage 3. Inkomensoverdrachten

(bedragen in duizenden euro's)

Sector	Bijdrage	Verstrekker	2019	Herziene begroting 2019	2018	Toelichting
BZ / GHOR	BDUR	Min.J&V	8.531	8.395	8.403	
Telling			8.531	8.395	8.403	

Bijlage 4. Treasury

(bedragen in duizenden euro's)

Kasgeldlimiet		2019	2018
Berekening kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal aan lasten	(1)	100.689	97.415
Percentage regeling	(2)	8,2%	8,2%
Kasgeldlimiet, in bedrag	(3) = (1*2)	8.256	7.988
Berekening netto vlottende schuld			
Vlottende schuld	(4)	56.981	55.612
Vlottende middelen	(5)	49.936	45.614
Netto Vlottende schuld	(6) = (4-5)	7.045	9.998
Toets aan kasgeldlimiet			
Kasgeldlimiet, in bedrag	(3)	8.256	7.988
Netto vlottende schuld	(6)	7.045	9.998
Ruimte (+) / overschrijving (-)	(3-6)	1.211	-2.010

(bedragen in duizenden euro's)

Renterisiconorm		2019	2018
Berekening renterisiconorm			
Begrotingstotaal aan lasten	(1)	100.689	97.415
Percentage regeling	(2)	20%	20%
Renterisiconorm, in bedrag	(3) = (1*2)	20.138	19.483
Berekening renterisico			
Renteherzieningen	(4)		
Aflossingen	(5)	5.871	4.124
Renterisico	(6) = (4+5)	3.006	3.180
		8.877	7.304
Toets renterisiconorm			
Renterisiconorm, in bedrag	(3)	20.138	19.483
Renterisico	(6)	8.877	7.304
Ruimte (+) / overschrijding (-)	(3-6)	11.261	12.179

Bijlage 5. Investeringsplan

De investeringsbegroting 2019 (conform herziening in begroting 2020) bedraagt ruim € 2,5 mln. Op basis van deze cijfers blijkt dat 86% van de investeringen gerealiseerd is.

De stelpost is ingezet voor een betaling voor een deelfactuur van een investering in een tankautospuit uit 2018, voor een extra dienstvoertuig en voor extra interventiekleding. Bij het krediet interventiekleding waren er vooraf aannames gedaan door de projectleiding over aantallen en medewerkers die hiervoor in aanmerking zouden komen. De kleding is een succes geworden en de doelgroep die kleding kreeg werd aanmerkelijk groter. Dit veroorzaakt de overschrijding.

De onderschrijding op ICT is het gevolg van niet aanspreken van de post onvoorzien binnen ICT. De instandhoudingsinvesteringen in gebouwen bleken gezien de staat van het pand nog niet benodigd.

Sector	Omschrijving	Rekening 2019	Herziene begroting 2019	Vershil	Toelichting
BV	Automatisering	91	187	96	Vervanging laptops.
BZ	Voertuigen	157	157	0	Dienstvoertuigen en scooters volgens planning aangeschaft.
	Repressieve middelen	549	643	94	Meetapparatuur gevaarlijke stoffen, pagers voor vrijwilligers, aangepaste mobilifoons en mobile data-apparatuur op voertuig zijn aangeschaft.
	Instandhouding investeringen gebouwen	251	552	301	Nieuwe kazerne Naaldwijk is voorzien van inventaris. Een aantal gebouwinvesteringen is doorgeschoven.
	Kleding	947	814	-133	Interventiekleding en schoenen zijn geleverd. Het aantal gebruikers was hoger dan de planning, waardoor er meer is aangeschaft dan gepand.
VRH	Stelpost	200	200	0	
Totaal		2.195	2.553	358	

Bijlage 6. Kosten overgangsregeling FLO

(bedragen in euro's)

Gemeente	Subtotalen	Rekening 2019
Gemeente Delft		331.885
Buitengewone verlofregeling	129.190	
Buitengewone verlofregeling nieuw(2018)	149.873	
Buitengewone verlofregeling affinanciering	44.335	
AOW compensatie	32.477	
Levensloopregeling	131.894	
Wg lasten vrijval LL en premie LL	27.528	
Inkomsten Loyalis uit levensloopregeling	-183.411	
Gemeente Den Haag		1.859.952
Buitengewone verlofregeling	762.481	
Buitengewone verlofregeling nieuw(2018)	767.655	
Buitengewone verlofregeling affinanciering	296.913	
AOW compensatie	78.094	
Levensloopregeling	732.389	
Wg lasten vrijval LL en premie LL	229.239	
Inkomsten Loyalis uit levensloopregeling	-1.006.819	
Gemeente Leidschendam-Voorburg		118.271
Buitengewone verlofregeling	147.568	
Buitengewone verlofregeling nieuw(2018)	17.279	
Buitengewone verlofregeling affinanciering	17.262	
AOW compensatie	0	
Levensloopregeling	35.092	
Wg lasten vrijval LL en premie LL	9.155	
Inkomsten Loyalis uit levensloopregeling	-108.086	
Gemeente Pijnacker-Nootdorp		162.540
Buitengewone verlofregeling	0	
Buitengewone verlofregeling nieuw(2018)	185.764	
Buitengewone verlofregeling affinanciering	37.647	
AOW compensatie	0	
Levensloopregeling	39.266	
Wg lasten vrijval LL en premie LL	3.217	
Inkomsten Loyalis uit levensloopregeling	-103.354	
Gemeente Rijswijk		314.694
Buitengewone verlofregeling	32.762	
Buitengewone verlofregeling nieuw(2018)	225.353	
Buitengewone verlofregeling affinanciering	73.537	
AOW compensatie	38.834	
Levensloopregeling	92.138	
Wg lasten vrijval LL en premie LL	20.418	
Inkomsten Loyalis uit levensloopregeling	-168.348	
Gemeente Wassenaar		54.905
Buitengewone verlofregeling	0	
Buitengewone verlofregeling nieuw(2018)	41.965	
Buitengewone verlofregeling affinanciering	13.925	
AOW compensatie	0	
Levensloopregeling	13.056	
Wg lasten vrijval LL en premie LL	3.074	
Inkomsten Loyalis uit levensloopregeling	-17.114	
Gemeente Zoetermeer		321.227
Buitengewone verlofregeling	87.322	
Buitengewone verlofregeling nieuw(2018)	136.085	
Buitengewone verlofregeling affinanciering	39.148	
AOW compensatie	1.359	
Levensloopregeling	136.684	
Wg lasten vrijval LL en premie LL	31.686	
Inkomsten Loyalis uit levensloopregeling	-111.056	
Telling	3.163.475	3.163.475

Bijlage 7. Overzicht gebruikte afkortingen

Afkorting   Toelichting

AB	Algemeen Bestuur
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BZ	Brandweezorg
CB	Crisisbeheersing
CoPI	Commando Plaats Incident
DBK	Digitale bereikbaarheidskaart
EMU	Economische Monetaire Unie
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag (overgangsregeling)
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GnkM	Geneeskundige Meldkamer
GR	Gemeenschappelijke regeling
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
IKB	Individueel Keuzebudget
JenV	Justitie en Veiligheid
KLMO	Kwartiermakersorganisatie Landelijke Meldkamerorganisatie
LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
LMS	Landelijk Meldkamer Samenwerking
MKB	Meldkamer brandweer
MVA	Materiële vaste activa
NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
OMS	Openbaar meldsysteem
RAV	Regionale ambulancevoorziening
ROT	Regionaal Operationeel Team
SiSa	Single information Single audit
SIV	Snelle interventie voertuig
TAS	Tankautospuiter
TWAZ	Tijdelijke Wet Ambulancezorg
VRC	Versterking Rampencoördinatie Crisisbeheersing
VRH	Veiligheidsregio Haaglanden
WAZ	Wet ambulancezorg
Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
WOV	Waterongevallenvoertuig